Any 60.—N.° 19952.—Preu: 30 cts.

Diumenge, 18 de setembre de 1938

ABONAMENTS

Barcelona, 1mes... ... ... 7 Ptes
Catalunya, i territori de la República, trimestre. ... ... 21 »
Amèrica llatina i Portugal, trimestre. 24 »
Països convenі postal, id. ... ... 30 »
Altres països, id. ... ... 60 »

DIARI D'AVISOS I NOTICIES

ANUNCIS I RECLAMS SEGONS TARIFA

LA PUBLICITAT

REDACCIÓ: MARIA FOYÉ, 27 i 29 - TELEFON 19603

BARCELONA

ADMINISTRACIÓ: RAMBLA CATALUNYA, 64 - TELF. 70150

Caldria que hom considerés també a Londres que Txecoslovàquia és un poble digne, patriota i sense por

"La feréstega domada" de Shakespeare al Teatre Català de la Comèdia

Es, indubtablement, una lloable temptativa la que ha emprès la direcció del Teatre Català de la Comèdia en dur a les taules "La feréstega domada", tal com es diu, en la traducció de J. Farran i Mayoral, la deliciosa comèdia de Shakespeare que es titula en anglès "The taming of the shrew". Temptativa encara més excel·lent si representa l'adopció d'un criteri de selecció exigent, que hauria d'ésser el que correspon a una escena oficial i subvencionada com és la del vell Poliorama. No endebades s'exhibeix un títol que dóna la responsabilitat d'estatjar oficialment la comèdia catalana. Si és una rectificació de la indecisió passada, de les concessions a un inadmissible "divisme" de còmics que no volen aprendre's els papers, cal felicitar-se'n cordialment en nom de la nostra escena.

Shakespeare ha pujat a les taules del nostre teatre, aquesta vegada, no pas amb els accents punyents de les seves grans tragèdies ni amb la fantasia poètica del "Somni d'una nit d'estiu" o de "La Tempesta", sinó amb les rèpliques brillants i les escenes mogudes d'una comèdia escrita en els motlles de la millor tradició italiana. "The taming of the shrew" és un divertiment, una comèdia lleugera, que uns comediants tronats representen —i això el pròleg, substituït en la versió de Farran i Mayoral per un monòleg que recita Pepeta Fornés davant del teló, ho explica ben clarament— davant uns senyors, en un hostal. Cal dir que la interpretació, i sobretot la que Pius Daví i Antoni Gimbernat donaren, respectivament, als papers de "Petruchio" i "Grubio", s'ajustà força a aquesta característica de l'obra i que potser el simple fet d'haver fet aprendre de memòria els papers als actors — exigència insòlita en el nostre teatre! — en permetre d'eliminar l'apuntador, donà una major agilitat al joc escènic.

Al costat dels senyors Daví i Gimbernat, els altres actors tragueren discretament, alguns amb certes vacil·lacions, uns papers que, per no haver estat donada l'obra íntegrament, quedaven incomplets i poc explicats davant del públic. Maria Vila, amb una gran vivacitat, féu una "Katharina" irada, agressiva, excitada, amansida i finalment amorosa, i matisà aquesta gradació de sentiments amb gràcia i sensibilitat. Laura Bover, en el paper de "Bianca", li donà la rèplica i tragué tot el paper que va poder d'un que quedava molt retallat per a permetre brillants interpretacions.

La presentació, quant a vestuari i decorat —malgrat que les alarmes que havien precedit la primera representació feren impossibles els canvis de telons i totes les escenes de l'obra hagueren de representar-se davant la mateixa decoració—, acusà un desig lloable de quedar bé amb Shakespeare i amb el públic. Unes danses que unes noies ballaren en el quadre del casament ajudaren a arrodonir el conjunt escènic.

He reservat per al final el difícil problema de la perfecció —al·leluia insolida— de la traducció, i de les mutilacions de l'obra, que agreujaren aquesta falla. La tasca de Farran i Mayoral en dur al català "The taming of the shrew" data, sembla, d'uns quants anys. Revisada i tot com ha estat recentment, el seu idioma es ressent d'aquest temps passat. A l'angúnia que produeixen els "qui" característics i antigramaticals de Farran, s'afegeix el sentir tot de mots encarcarats que podrien ésser fàcilment substituïts per altres més cuitenedors i, sovint, àdhuc més correctes. A hores d'ara, la genialitat literària té uns límits acceptats de grat per tothom, que són les normes gramaticals i el Diccionari de Pompeu Fabra. Prescindir-ne des de les taules és fer una feina encara més nociva que la dels nous adeptes del "catglà que ara es parla".

Per altra banda, la versió que és presentada al Teatre Català de la Comèdia comporta l'eliminació del pròleg, com ja he dit, i d'una pila d'altres escenes que, si no es refereixen a la intriga central — l'amansiment de "Katharina" per "Petruchio" — expliquen el setge amorós que posen a "Bianca" els seus pretendents i el desenllaç d'aquest episodi. Hom ha tret de la comèdia, així, ben bé una tercera part del seu contingut, i de cinc actes que té l'original ha estat reduïda a tres. No cal pas ésser un shakespearià fervent per a creure que aquestes mutilacions són, fet i fet, excessives.

Tanmateix — del bo sempre en resta alguna cosa bona — l'obra fa un efecte excel·lent. El públic, nombrós i brillant, s'hi divertí a pleret i aplaudí cada acte la comèdia i la interpretació de la parella central de protagonistes. Adhuc s'enterní i vibrà en el seu sentiment patriòtic amb els versos finals que Farran i Mayoral posa, com un comiat i justificació, en els llavis de "Katharina", i que, ultra ésser un homenatge al geni de Stratford-on-Avon, són un cant encès al nostre idioma.

TIM

Llegiu a tercera plana l'interessant article de PAU VILA

ACOTACIONS

Joaquim Ruyra

En la crítica que Tasis i Marca dedicava a "L'Educació de la Inventiva", de mestre Joaquim Ruyra, em semblà descobrir-hi una certa sorpresa: sorpresa perquè el conjunta meravellos, però popularista, que és mestre Joaquim Ruyra, s'acarés amb aquesta mena de temes filosòfics. I que s'hi acarés amb lucidesa i amb l'autoritat que dóna el pie coneixement d'una matèria.

La sorpresa del company Tasis no m'ha sorprès tanmateix. J. Ruyra és, per als catalans, tot i ésser un dels escriptors que més estimen, una personalitat del tot inconeguda. Bi retirat pintoresc i malvolent, que en feu Josep Pla, i la petita ojografia del poeta Tomas Garcés, escrita com amb una simpàtica benevolència, no aclareixen gran cosa de l'esperit d'aquest escriptor singular. Per a la majoria dels catalans Joaquim Ruyra es un propietari rural que esmerça els seus ocis en el cultiu de la literatura, sense gaires més horitzons que la vida dels pagesos i dels pescadors, de les converses dels quals en treu les seves meravelles de llenguatge.

I mestre Ruyra, sigui com sigui el seu deute amb l'ànima popular, de la qual es realment un gran intèrpret, no es cap de això. Es, millor dit, alguna cosa mes. Que no és un novellista, no prova ja la ciència gramatical que les seves narracions, d'aparences tan fresques i espontànies, revelen. En la seva prosa, en el seu estil, res no hi és perquè sí. Tot hi és segons lleis, segons sistema. I que em perdoni l'acaparador del mot.

En realitat, potser, mestre Ruyra és un esperit matemàtic. Pitagòric, podria dir-se si es vol, com declara ell mateix, que descansi de les seves activitats literàries, amb la resolució de problemes de càlcul infinitesimal, sinó que una gran part de les activitats de la seva vida — activitats una mica secretes—, han estat dedicades a l'estudi de les matemàtiques pures, i a la composició d'una obra, plena d'emoció i d'audàcia, en la qual tracta familiarment Newton i Leibniz, i assaja de donar noves interpretacions a conceptes com els de temps d'espai.

Potser algú trobarà tot això una mica paradoxal. Tothom sap, però, com la poesia i les matemàtiques no són antagòniques, com pretenen certs literats poc intel·ligents. Com la poesia—fins la més lliure — igual que la més esbojarrada de les danses, són esclaves de les lleis del nombre. Potser, en el fons, un matemàtic i un ballarí no són tan diferents com la gent es pensa.

Es clar que totes aquestes observacions banals, no expliquen tampoc, un esperit tan complicat i subtil com el de mestre Joaquim Ruyra. I potser ja fora hora que per fer-nos- el conèixer millor, algú — per exemple un Xavier Benguerel que en deu saber alguns secrets — ens en fes una biografia de debò.

BEGUR

Els bombardeigs aeris contra els no combatents

La República acusa els assassins

En un important discurs pronunciat ahir a Ginebra, el senyor Azcárate va denunciar els crims de l'aviació estrangera

Més de mil bombardeigs, 18 mil víctimes i 10 mil edificis destruïts

¿Es per això que Mussolini declarava que l'aviació italiana és la primera del món?

Tenim la convicció absoluta que aquests bombardeigs salvatges són deguts a pilots estrangers

Ginebra, 7. (De l'enviat especial de l'Agència Espanya.) — La sala de la Tercera Comissió s'ha emplenat aquest matí d'una manera inusitada per tal d'escoltar la primera intervenció de la delegació espanyola sobre el problema dels bombardeigs aeris de les poblacions civils. El senyor Pau Azcárate, ambaixador de la República a Londres, ha expressat sobre aquest problema el sentir de la delegació.

Exposa les condicions en què fou presa la iniciativa del Govern espanyol en plantejar aquest problema davant la S. de N. Vol posar a disposició de l'organisme internacional les ensenyances que es desprenent de la terrible experiència que ve sofrint el poble espanyol, amb el fi de decidir els mètodes per a tallar, si no fos possible suprimir-los aquests mètodes de guerra de tan espantosa crueltat.

Posa de relleu que en aquest aspecte no es tracta d'un interés egoista del Govern espanyol, puix que, per ràpids que fossin els mètodes i l'acció de la S. de N., no arribarien a temps per a remeiar els danys que ja ha sofert i segueix sofrint Espanya.

Cita les xifres impressionants de les agressions aèries de què han estat víctimes les poblacions espanyoles. Més de mil bombardeigs de ciutats obertes, i unes 24.000 bombes llançades. Com a balanç de víctimes, més de 7.000 morts i 11.000 ferits. I pel que es refereix a danys materials, ultrapassa la xifra de 10.000 edificis destruïts.

El senyor Azcárate al·ludeix els darrers bombardeigs soferts per Barcelona i altres ciutats de la costa oriental d'Espanya, bombardejades deliberadament, bombardeigs dirigits contra la població civil, les víctimes dels quals han estat en llur majoria dones i infants.

Quasi cap d'aquestes xifres, per impressionants que siguin, ni tan sols la informació gràfica, podrien donar idea de l'horror d'aquests bombardeigs. Es un espectacle que ultrapassa tota imaginació possible. Descriu el bombardeig en massa, "científic", si és que pot emprar-se aquesta paraula per a una atrocitat semblant, realitzada contra la major part de les poblacions espanyoles.

Diu que en aquests bombardeigs sobresurten dues coses: primera, la covardia i la manca total de tot sentiment humà per part dels que els executen. Segona, l'heroisme senzill, serè, silenciós, quotidià de la població. I aquest heroisme es manifesta no solament en sofrir el bombardeig, sinó en l'expectativa constant i en les condicions que aquestes agressions creen per a la vida de la població civil. "Em pregunto, senyor President —afegeix el senyor Azcárate—, si és per a això per al que el cap del Govern italià, en el seu discurs del 13 de març d'enguany, digué el següent: "La nostra aviació és la primera del món. Els nostres aparells han fet en el cel ibèric bàrbares carnisseries".

Volem en això una veritable pedra de toc — afegeix el senyor Azcárate—. La resistència del poble espanyol només pot assolir el grau a què ha arribat quan un poble està convençut plenament que de la seva resistència depèn la seva independència, la seva existència com a nació. En aquest sentit, el poble espanyol dóna un exemple a tot el món, no solament de valor físic, sinó també de valor moral.

El senyor Azcárate defensa la política del Govern de la República contrària a prendre represàlies. "Vull declarar, en honor de tot el poble espanyol, que tenim la convicció absoluta que aquests bombardeigs salvatges es deuen exclusivament a pilots estrangers. Repeteixo que la política del Govern de la República és contrària a exercir represàlies que només servirien per a destruir altres ciutats i per a matar més dones i infants espanyols darrera les línies de foc. A pesar que les represàlies constituirien, en el cas de la guerra aèria, l'única mitjà que pot considerar-se adequat."

Els pobles demanen avui a la Societat de Nacions que adopti mesures ràpides, urgents i eficaces per tal de posar fi a aquests mètodes bàrbars de guerra. La Comissió decidirà quin ha d'ésser el camí a seguir. "Repeteixo que el Govern espanyol no porta en aquest problema un interés egoista, puix que en tot cas, els estudis i els procediments que s'adoptin arribaran sempre tard. Tenim més aviat la impressió que són els altres pobles, els que representeu, i que encara no han sofert en llur pròpia carn semblants atacs, els qui han de recollir les ensenyances de la guerra espanyola i adoptar les mesures adequades. La S. de N. veurà si pot trobar els mètodes susceptibles d'oposar una barrera a aquests procediments. Per la seva part, el Govern espanyol ha complert el seu deure en prendre la iniciativa de sotmetre a la S. de N. l'experiència tremenda i les informacions que es deriven de la guerra que es ve fent.

"Vull afegir — diu el senyor Azcárate — una observació de caràcter més profund. El Govern de la Gran Bretanya havia pres la iniciativa de trametre una comissió internacional d'aviadors per tal d'investigar els casos en què els bombardeigs de poblacions civils no ofereixen tan sols la més petita excusa que es perseguissin objectius militars. El Govern de la República acceptà tot seguit. Però els països sol·licitats per a enviar tècnics que formessin part d'aquesta comissió refusaren aquest ofériment, i el Govern de la Gran Bretanya decidí enviar una comissió composta únicament per oficials britànics. Expresso la gratitud del poble espanyol per aquesta iniciativa. La comissió no té caràcter oficial, però els oficials britànics que la componen posseeixen una autoritat tan alta com pugui desitjar-se. I aquesta comissió ha examinat diversos casos i ha formulat un primer informe, que la delegació espanyola desitja sotmetre a la Tercera Comissió de la S. de N. El Govern espanyol considera que els resultats ja obtinguts justifiquen plenament l'esperança de trobar els elements importants susceptibles de tallar aquests mitjans sanguinaris de guerra. Considera el Govern que el procediment més ràpid per a obtenir resultats concrets i pràctics seria, sens dubte, desenrotllar la idea que serveix de base a la iniciativa del Govern del Regne Unit. Els pobles, en aquesta hora tràgica, esperen amb ansietat l'acció de la S. de N. contra els mètodes bàrbars que deshonren aquells que els empren."

La intervenció del senyor Azcárate ha estat acollida amb molts aplaudiments, i nombrosos delegats s'han alçat de llurs seients per tal d'estrènyer-li la mà i felicitar-lo.

A continuació, el President ha preguntat si algun delegat desitjava intervenir, i la Comissió ha decidit, vista la importància de les declaracions fetes per la delegació espanyola, examinar aquestes en el seu propi si per tal de reprendre més tard la sessió. El delegat de Xina, el de França i el de Mèxic han demanat ja la paraula per tal d'intervenir sobre aquest problema. — Agència Espanya.

Activitat diplomàtica de la Delegació espanyola a Ginebra

Ginebra, 17. —La delegació espanyola ha ofert avui un dinar als delegats estrangers i altes personalitats del Secretariat de la Societat de Nacions.

Els assistents han estat més nombrosos que en altres ocasions. Hi havia els representants de les principals potències, entre elles Gran Bretanya, França, U. R. S. S., Mèxic, Argentina, Colòmbia, Xina, Irlanda, Suècia, etc. Hi han assistit també el secretari general adjunt de la Societat de Nacions, Mr. Walters, i els dos sots-secretaris generals.

El president senyor Negrín ha conversat llargament amb el president del Consell de la S. de N., senyor Jordán, i els senyors Litvinov i Paul-Boncour.

Per la seva part el senyor Alvarez del Vayo ha conversat també detingudament amb el sots-secretari d'Afers Estrangers de la Gran Bretanya, senyor Butler, i amb el representant suec, líder del grup d'Oslo, senyor Sandler. — Agència Espanya.

Demà s'efectuaran exercicis de tir

Per tal d'evitar l'alarma injustificada a la població civil i perjudicis a les embarcacions, aquest Departament fa públic, a instàncies del Comandament principal de Defensa de Costes que demà dilluns, a les 22 hores, es realitzaran pràctiques de tir a Montgat i a la plaça de Barcelona.

Avui parlarà Mussolini

Roma, 17. — S'anuncia que Mussolini pronunciarà demà un discurs a Trieste. Hom creu que tractarà de la situació internacional, i que fixarà la posició d'Itàlia davant els principals problemes europeus. — Fabra.

COMENTARI

Teories de governar

Si apliqueu les teories d'un Rudyard Kipling en la governació dels pobles, tindrem que cada Govern esdevindrà una mena de comitè de déus, que establiran un sistema perfecte de jerarquies en el qual cada cèl·lula tindrà el seu lloc i el seu paper. Si deixeu que sigui Wells qui us aconselli per a trobar el millor govern se us recomanarà un equip de tècnics tan savis i tan previsors, que a la millor s'obliden que han d'operar sobre materials humans. Encara Bernard Shaw ens proposarà una selecció de superhomes, que hauran de sorgir forçosament de la societat fabiana que es munti a cada país, per evitar el perill de trobar-nos sense existències d'aquests superhomes, que d'altra banda, almenys fins ara, solament han existit en la fecundíssima imaginació de l'eminent comediògraf.

El cert és que a despit de totes les teories l'art de governar topa de dia en dia amb majors dificultats. Ens és molt més fàcil descobrir els defectes de tots els sistemes que topar amb el sistema perfecte de governar. Anglaterra deu ésser el país que ha arribat més lluny en aquest camí de perfecció, tal vegada perquè ha pogut encaixar les crítiques dels seus homes més ilustres i assimilar l'aspecte pràctic d'aquestes crítiques, posades al servei de l'home mitjà, tan grat a Chesterton. Però, a despit de la categoria modèlica que podeu atorgar a la democràcia anglesa, és evident que no pot resoldre, per si sola, el gran problema que suposa l'art de governar el món. Anglaterra serà una democràcia perfecta; se sentirà satisfeta, si es vol, de veure's governada per l'equip d'homes que comanda Mr. Chamberlain; però Anglaterra no és més que una part del món i no podrà evitar les enutjoses interferències que pot sofrir el seu sistema de govern pel fet que altres països, que no han sabut assimilar el pensament dels seus homes ilustres, tenen un altre sistema de govern completament oposat al democràtic. Estem veient ara mateix com el senyor Chamberlain i el poble que governa no volen anar a la guerra, i pel que toca al primer sembla inclinat a pagar tan car com calgui el benefici de la pau; i tanmateix, sembla a cada moment més difícil que aquest benefici pugui ésser obtingut a cap preu, total perquè un altre país, Alemanya, que teòricament no pot influir en la vida interna d'Anglaterra, es mostra content d'ésser governat pel sistema del fuet i desitja de totes passades provocar el gran espectacle de veure mitja Europa abraonada sobre l'altra, amb mutu desig d'exterminí, per a gaudi de quatre folls que han tingut vocació d'estadistes de camisa blava, negra o bruna, en lloc de sentir-ne per la camisa de força, que els escauria millor.

Serà tan cert com es vulgui allò que afirma que els pobles tenen els governs que es mereixen, però també és cert que tenen els que no mereixen. Un Ajuntament és lliure d'elegir uns regidors ineptes i ganduls, que descurin la cultura, la higiene, l'urbanisme, etcètera, i aquesta descurança i aquesta ineptitud afectarà els Municipis veïns, ni que aquests hagin tingut la previsió d'elegir regidors treballadors i competents. Aquestes dues virtuts, acció i competència, són sens dubte les fonamentals en tota funció de govern.

Deu escapar encara a les possibilitats humanes establir un ordre internacional. Havia d'ésser el guany més positiu de la gran guerra i hem vist com l'intent, encarnat en la Societat de Nacions, s'ha anat esfumant entre reunir-se i acordar tornar a reunir-se. Ja que aquest ideal és per ara massa ambiciós en relació a les nostres possibilitats, almenys que cada poble s'afanyi a perfeccionar el govern propi, format per equips d'homes voluntariosos i competents, que siguin l'expressió del nivell moral i intellectual del país que governen.

A. MARTI-BAGES

ULTIMES NOTICIES

(A LES QUATRE DEL MATI)

El moment polític europeu

La situació al país txec

Praga, 17. — El President de la República ha ordenat que es disposi una ofrena amb cintes dels colors nacionals, en nom de l'Estat, sobre les tombes de tots els soldats, gendarmes i altres funcionaris de l'Estat caiguts víctimes dels incidents provocats pels sudetes a les regions frontereres. — Fabra.

Praga, 17. — A primera hora del vespre s'ha publicat el següent comunicat oficial:

"La Legació de Txecoslovàquia ha intervingut avui prop del ministre de Relacions Exteriors del Reich demanant que els membres del Cos de Defensa de l'Estat que foren empresonats pels sudetes a Schwaaderbach i traslladats a territori alemany siguin restituïts a Txecoslovàquia amb totes llurs armes i municions.

"La Legació ha protestat també per les detencions de ciutadans txecoslovacs realitzades aquests darrers dies a diversos punts d'Alemanya." — Fabra.

El Gabinet anglès es reunirà dilluns al matí per tal d'informar-se del resultat de la conferència anglo-francesa i decidir en conseqüència l'actitud de Chamberlain en la seva segona entrevista amb Hitler. — Fabra.

Praga, 17. — S'anuncia que Henlein ha decidit efectuar una mobilització de franctiradors a la frontera de Txecoslovàquia. Aquesta notícia ha desvetllat l'atenció dels cercles polítics de Praga, que es pregunten quin abast exacte té aquesta mesura. ¿Les concentracions de franctiradors a la frontera han d'ésser considerades com a preludi d'una acció alemanya, o bé representen que la ingerència alemanya a la regió sudeta es prepara sota la forma de legions de "voluntaris" sedicents emigrats de Txecoslovàquia i la composició dels quals seria en qualsevol cas de comprovació impossible?

La creació d'aquest "Cos Franc" és considerada com a merelxedora d'ésser vigilada atentament per les repercussions que pot tenir en el país sudeta, on precisament les autoritats txecoslovaques acaben de restablir la tranquil·litat. — Fabra.

Praga, 17. — El servei d'informacions alemanyes, que s'edita a Praga, i que està relacionat amb els liberals, catòlics i agraris alemanys anuncia que s'insinuen noves corrents polítiques entre els alemanys sudetes.

Impressió de mitja nit a Londres

Londres, 17. — Les reunions ministerials d'avui han durat en conjunt més de cinc hores.

Després de Chamberlain, que exposà la seva conversa amb Hitler, el senyor Runciman donà compte de les impressions que portava de Praga.

No s'ha donat cap desmentiment a les informacions de la premsa explicant el punt de vista alemany. Es considera, doncs, que el senyor Runciman ha parlat essencialment de la possibilitat d'una incorporació al Reich dels cantons que compten amb una majoria alemanya de les tres quartes parts, i sobre el manteniment dels altres cantons dintre el mare actual, però amb un ampli Estatut autònom.

A canvi de la pèrdua de la seva frontera natural, les potències limítrofs i França i Anglaterra garantirien a Txecoslovàquia la seva independència.

Convé remarcar que sobre aquesta idea de garantia les opinions varien. Unes pretenen que el projecte té origen alemany i altres creuen que es obra del primer ministre britànic. Si aquest últim suggerriment hagués de realitzar-se, el Govern anglès i la seva actual majoria haurien de renunciar al dogma que ha vingut inspirant des de fa molts anys llur política, i que s'expressa amb la següent frase: "Cap més compromís a Europa".

El Govern coneix les opinions de Berlín i Praga, les quals, per altra part, semblen difícilment conciliables. Ara li manca estar plenament informat de les intencions de París, que per raó de l'existència de l'acord francotxecoslovac constitueix un tercer element essencial del problema. — Fabra.

Londres, 17. — La delegació del Consell Nacional del Moviment Laborista ha sortit de Downing Street després d'haver conferenciat amb el primer ministre per espai d'una hora i mitja, en presència dels senyors Halifax i Hoare.

En sortir de la residència del primer ministre, sir Walter Citrine, representant del Consell de les Trade Unions, ha declarat als periodistes que la delegació s'havia compromès a guardar secret sobre el que s'havia tractat en l'entrevista.

Els membres de la delegació laborista semblaven estar d'excel·lent humor, però sir Walter Citrine ha fet observar als periodistes que no n'havien de treure deduccions. — Fabra.

Londres, 17. — L'ambaixador dels Estats Units, senyor Kennedy, ha visitat el senyor Chamberlain després de les set de la tarda.

Els representants dels Dominis han conferenciat amb el ministre d'aquest Departament, senyor Malcom MacDonald. — Fabra.

ULTIMES IMPRESSIONS DE PARIS

París, 18. (Mainada.) — El resum de la jornada d'avui respecte al conflicte de Txecoslovàquia en aquesta vigília de fets decisius per al món és el següent:

A Praga s'acusa cada vegada més l'actitud unànime de tot el poble, unit al seu Govern contra el plebiscit. Govern i poble tenen una voluntat decidida de resistència, mentre per part dels sudetes es produeixen nous actes de violència i la tensió és intensa a les regions frontereres, on s'han cursat ordres secretes.

A Berlín es perfilen noves amenaces secretes. "La diplomàtica corre el risc que la deixin enrera els esdeveniments" — diuen als cercles oficiosos.

La premsa alemanya i les ràdios alemanyes llancen noves i cada dia més violentes injúries contra Txecoslovàquia, mentre s'accentuen i s'acceleren els preparatius militars a la frontera txeca.

Roma guarda silenci. Però Mussolini fixarà avui a Trieste l'actitud d'Itàlia davant els propers esdeveniments.

A París s'entreveuen vacil·lacions i dissencions en el si del Gabinet.

El que es pensa a Londres, capital on demà es jugarà la partida decisiva, ho dirà en la seva edició matutina el "Sunday Times", que reflecteix exactament, com se sap, l'opinió del Govern: "Si França i Anglaterra estan preparades a sacrificar les seves joventuts i a córrer els riscos perillosos d'una guerra a causa de Txecoslovàquia, tenen dret a imposar condicions i el Govern txec té el deure de respectar-les. La causa de la independència txeca mereix el major respecte." — Agència Espanya.

LA SITUACIO EUROPEA ALS ESTATS UNITS

Washington, 17. — El President Roosevelt ha conferenciat avui amb diversos membres del Gabinet, i ha estudiat les repercussions que la situació europea pot tenir als Estats Units.

LA GUERRA A TOTS ELS FRONTS

Escassa activitat militar en els diversos fronts

L'aviació estrangera segueix rabejant-se amb els no combatents

COMUNICATS OFICIALS

FRONT DEL CENTRE. — Al sector de la Ciutat Universitària, durant la matinada, l'enemic ha volat una mina, sense conseqüències.

ALTRES FRONTS. — Res de nou.

AVIACIO

A les 21 hores d'ahir, un hidro estranger llançà bombes a la zona portuària de Dènia, on destruí quatre edificis.

També a les primeres hores de la nit d'ahir dos hidros agrediren diversos llocs al sud de Barcelona.

A ALEMANYA

—Fa molt temps que no se'n veu actuar Goebbels.

—Oh, és que està enfeinadíssim preparant l'anexió de Rússia.

ELS ESPORTS

FUTBOL. — Al camp ... juguran aquesta tarda l'equip de la Prefectura Central de Transports i el de Sanitat del Cos de Carrabiners, integrats ambdós equips per notables jugadors molt coneguts del nostre públic.

BOXA. — Paris, 17. — A la Sala Wagram, el campió francès del pes welter, Marcel Cerdan, va batre per punts el mulat Al. Baker.

MOTORISME. — A Benneville (Llac Salat), on fa una setmana el capità Eyaton va establir el rècord mundial de velocitat en 555 quilòmetres per hora, l'enginyer anglès John Cobb ha superat aquest rècord i ha aconseguit el temps de 350'20 milles per hora, o sia 563'714 quilòmetres.

El capità Eyaton, que encara era a Benneville, ha manifestat que es disposa a recuperar la supremacia mundial de velocitat en poc temps.

— Bonneville, 17. — El capità George Eyston, pilotant el "Thundelbold", ha batut el rècord mundial establert recentment per l'enginyer John Cobb. El nou rècord mundial de velocitat establert per Eyston és de 575 quilòmetres a 217 per hora.

ELS PROVEIMENTS

A proposta de la Conselleria regidoria de Proveiments i prèvia la corresponent consulta a la Direcció general de Proveiments, l'Alcaldia de Barcelona ha fixat els següents preus al detall de les fruites que a continuació s'esmenten: melons tendrals del Prat, primera, a 2'60 pessetes el quilo; melons tendrals de Gavà, segona, a 1'95 pessetes el quilo; melons tendrals rebuig, a 1'50 pessetes el quilo; melons escrits, primera, a 1'95 pessetes el quilo; melons escrits, segona, a 1'40 pessetes el quilo; melons escrits rebuig, a 0'70 pessetes el quilo.

— Mentre no sigui modificat l'horari actual, la Comissió municipal de Proveiments ha disposat que els mercats municipals estiguin oberts de les vuit del matí a la una de la tarda, i els dissabtes, durant es mateixes hores de matí i de tres a cinc de la tarda.

EL TEATRE

El Comitè Nacional de Dones Antifeixistes ha adreçat un càlid document a l'eximia actriu Margarida Xirgu, associant-se a l'homenatge que li ha el projecte de retre-li, per iniciativa del Comitè Interventor de la Indústria de l'Espectacle.

TRENCATS Guariment ràpit i econòmic
ORTOPEDIA TEIXIDO Aribau' 5

LLETRES I ARTS

L'acte íntim que a la memòria d'Apelles Mestres celebrarà el Sindicat de Cecs de Catalunya avui, diumenge, al matí al seu local social tindrà un doble interès, ja que, ultra l'actuació de Mercè Plantada, Enric Lluelles, Enriqueta Garreta i "Sagetes Roges", que interpretaran obres de l'homenatjat, s'inaugurarà una petita exposició de dibuixos inèdits (autògrafs del Mestre, de veritable interès. El bust d'Apelles Mestres, obra de Víctor Moré, presidirà la festa.

LA MUSICA

Avui, a les set de la tarda, tindrà lloc al Casal de la Cultura el cinquè concert de la tercera sèrie d'audicions de lieder, organitzada per la Direcció general de Radiodifusió, sota la direcció artística de JoJaquim Pena.

Aquest concert serà integrat per "Duetos", de Mendelssohn, la primera part dels uals anirà a càrrec de Concepció Callao, contralt, i de Ricard Fuster, bariton, i la segona a càrrec de la soprano Mercè Plantada i del tenor Emili Vendrell. La part de piano anirà a càrrec d'Enrlueta Garreta i Maria Canela.

L'entrada al Casal de la Cultura serà lliure, i el concert retransmès per les emisores barceloneses.

LA JUSTICIA MILITAR

S'ha remit el Tribunal Militar Permanent de l'Exèrcit de l'Ebre per a veure les causes següents:

Contra l'inspector de la Intervenció Civil de Guerra de l'Exèrcit de l'Ebre, senyor Nemesi Veronesi Izquiano, pel delicte de sedició. El fiscal sollicità la pena de tres anys de presó, i la defensa l'absolució.

Una altra vista pública contra el soldat Vicenç Muñoz Astor, del C. R. E. A. número 1, per sostracció a diversos companys d'objectes de l'ur propietat. El fiscal jurídico-militar sollicità que li fossin imposats quatre mesos i quinze dies d'arrest. La defensa demanà l'absolució o la imposició de pena en el seu grau mínim.

A continuació, Pere Hereu Bau, del C. R. E. A. núm. 1, per sostracció d'una cartera contenint 700 pessetes a un soldat de la seva unitat. El fiscal demanà quatre mesos d'arrest a complir en un batalló disciplinari de combat.

Una altra vista pública contra el soldat Joan Messeguer Galdou, per dos furts.

El fiscal jurídico-militar sollicità la pena de dos mesos i un dia d'arrest per cada delicte a complir en un batalló disciplinari de combat.

El processat i la defensa s'adheriren a la petició del fiscal.

Els judicis quedaren pendents de sentència.

El Govern de la República

PRESIDENCIA

El Govern dels Estats Units inicia el seu ajut oficial a Espanya amb una tramesa de 6.000 tones de farina amb destinació a les dones i els infants

Molt temps ha calgut perquè un Govern es decideixi a protegir mitjançant trameses importants a la població civil d'Espanya, actualment posada en una guerra de la qual no és culpable. La gran Democràcia nord-americana ha sabut reconèixer, a pesar de la gran distància que ens separa, que l'hivern que s'apropa per a les nostres dones, ancians i nens, en trista paradoxa amb altres països que inicien, a dos passos de la nostra frontera una intensa campanya per tal que els seus ciutadans consumeixin l'excedent de blat que posseeixen de llurs adquisicions naturals.

Pel Govern dels EE. UU. ha estat comunicat oficialment al nostre ambaixador a Wàshington que la Creu Roja Americana ha estat encarregada d'enviar a Espanya les primeres 6.000 tones de blat perquè siguin distribuides, segons les necessitats, entre les dones i infants de cada zona. Els encarregats de fer la distribució seran els Comitès de Quàquers.

Es el primer donatiu oficial del Govern nord-americà.

La importància del fet no precisa del més lleu esforç per ésser destacada. Per la simple lectura de la noticia comprendran tots els espanyols fins a quin llunyà extrem del món ha arribat vibrant l'eco del seu heroisme i la justícia de la causa de la nostra Independència. L'Espanya d'avui, envaida per mercenaris de petitxes enfollits per somnis imperials, no és per a la pàtria de Wilson aquella altra Espanya monàrquica que jugava a cartes amb les seves colònies a major glòria d'uns militars fàcils a l'aixecament. Sap que defensa la seva independència, i amb la seva independència la causa de la Democràcia i de la Pau universal.

El Comitè nacional d'Ajuda a Espanya registra aquest esdeveniment en tot el seu enorme valor, perquè significa el començament d'un vast pla d'ajuda que tendeix a incrementar-se y sumar en el seu desenrotllament l'acció valuosa d'altres Governs que, com el dels EE. UU., sabran evitar que sucumbeixi per fam un poble que s'ha aixecat virilment iniciant amb la seva tradicional gallardia el principi de la fi de l'acció provocativa del feixisme. Aquesta primera mostra de simpatia i ajuda oficial per una potència de volum de la dels EE. UU. haurà d'omplir d'optimisme i d'estímul tots els que lluiten sense descans per la llibertat d'Espanya i del món.

* * *

Congrés dels Diputats.—El president de les Corts, senyor Martínez Barrio, rebé entre altres visites el vice-president del Parlament, senyor Fernández Clérigo; ministre de Comunicacions, senyor Giner de los Ríos; diputats senyors Torres Campanyà, Angel Menéndez, Muñoz i Barea, i comissari de Propaganda de la Generalitat, senyor Mirabitlles.

Ministeri de Treball i Assistència Social.—El ministre senyor Moix va rebre ahir la visita de M. Lucien Aspect, president de la Cambra de Comerç Francesa de Barcelona, amb el qual conferencià extensament.

ELS TRIBUNALS

Davant els diversos Tribunals que funcionen a la nostra Audiència en les distintes causes que es veieren foren absolts tots els respectius processats, que són els següents:

Antoni Quesada Robles, Feliu Panella Barceló, Antoni Domingo Gabaldà, Ricard Francès Sanç, Concepció Sanjuan Quies, Petra García Espinosa, Luis Palaó Guillamet, Josep Maria Roig Font, Antoni Roig Font, JJosep Aguilera Borrego, JJoan García Valentí, Hipòlit Lahóz Ibáñez, Josep Castro Batista, Jaume Pasqual Messeguer, Miquel Soler Vidal, Antoni Roc Julià, Jaume Arregui Expósito, Pere Reyes Reymes, Jaume Iglesias Ferreny, Joan Claseres Brunet, Josep Mañara Mata, Antoni Bernet Ríos i Eudald Riera Puigdecamp.

A LLORET DE MAR (GIRONA)
CLINICA MENTAL "TORRE CAMPDERA" per a malalts nerviosos, mentals i toxicòmans Telefon 10 Metge director-resident: DOCTOR M. BERNAT I CARRERES. Per a informes, adreceu-vos a la mateixa Clínica o a BARCELONA, els dijous, de quatre a set de la tarda, a la plaça de

EXPOSICIONS D'ART
LA PINACOTECA
Passeig de Gràcia 14
EXPOSICIO COL.LECTIVA DELS MILLORS PINTORS MODERNS
SALA BUSQUETS
Pintura i escultura dels primers dels nostres artistes contemporanis

FRONTO TXIKI-ALAI
Avui, tarda, a les 3'30:
LUMI - MARI
contra
ALEGRIA - AURORA
Mil, no hi ha funció.

FRONTO NOVETATS
Avui, tarda, a les 3'45, a pala
Avui, tarda, a les 9'15, a pala
ZARRAGA - ERMUA
contra
QUINTANA IV - URIAY
Demà, tarda, a les 3'45, a pala:
GALLARTA II - BEGOÑES
contra
AZPIOLEA - FORMOSA

NOTES MILITARS

ADVERTIMENTS SOBRE LES LLEVES DARRERAMENT MOBILITZADES

Ordenada per la superioritat la incorporació dels minyons de les lleves 1924 i 1923, per als propers dies 18 i 18, i 25 i 26 de l'actual, respectivament, els que no es presentin durant els dies indicats, seran considerats com a desertors.

Els individus compresos en aquestes lleves que no puguin presentar-se per estar malalts, hauran de presentar a la Secció d'Incidències del C. R. I. M. número 16, carrer de Sant Gervasi, 64, un certificat mèdic-oficial signat per dos metges i l'alcalde de barri o l'alcalde del poble on resideixin.

AJUNTAMENT

Es prega als familiars o amics dels soldats Ferran Cardona i Riera, Joan Pansa i Villarin, Josep Enrich i Fortesa, Ricard Perelló i Arquer i Jaume Martín que vulguin passar per la secretaria particular de l'Alcaldia per tal de parlar-los d'una qüestió que els interessa.

— Amb assistència dels oficials del Cos de Policia Urbana senyors Sanz, Rovira, Duaigües i Alfambra; del cap del Servei d'Extinció d'Incendis i Salvament, senyor Josep M. Jordàn, i del cap administratiu accidental del Departament, Josep Pons, tingué lloc ahir, al Departament de Circulació — antic Palau de la Premsa — la presa de possessió del nou cap interí del Departament de Circulació i Policia Urbana, Antoni Marco i Pellicer.

El conseller-regidor de Vigilància Municipal, Magí Cabrujs, va donar-li possessió del càrrec i féu la seva presentació a la resta del personal d'Oficines, amb motiu d'haver cessat el qui ho era, Miquel Falcó i Costa, que ha passat a exercir les funcions de cap interí de la Secció de Cultura de l'Ajuntament.

Els restaurants infantils

Ahir fou inaugurat un nou restaurant infantil destinat als nens i nenes del districte norè.

El local està emplaçat a l'antic cinema Corts, [illegible] convenientment restaurat i decorat amb motius dels dibuixos animats més celebrats del cinema.

Aquest restaurant és apadrinat per l'Agrupament de la Indústria Gastronòmica i és capaç per a 3.500 infants. Assistiren a l'acte el conseller d'Economia, senyor Comorera: el president de la Comissió interventora de la Indústria Gastronòmica, senyor Coma, i el president de la F. O. S. I. G., senyor Vilaseca.

La Banda Municipal de Barcelona, sota la direcció del mestre Lamote de Grignon, amenitzà l'acte.

NOTES SOLTES

Seguint llur trajectòria ben definida en pro de l'ajut a les víctimes del feixisme, els treballadors de la E. C Casa Vilardell han lliurat als Ajuntaments de Palamós i Guíxols la quantitat de dues mil cinc-centes pessetes a cada un, destinades a socórrer els danys ocasionats per les ales negres a dites viles. També amb motiu de l'Onze de Setembre han lliurat a l'Honorable President de la Generalitat, senyor Lluís Companys, cinc mil pessetes per als refugiats a Catalunya.

EL COMITE D'AJUT ALS INFANT (C. A. D. C. I.)

Aquest Comitè, està vivament agraït al Fons de Solidaritat Internacional pel valuós donatiu que amb destinació a la Colònia "Ferrer Alvarez" de Lliçà d'Amunt del Vallès ens ha tramès:

5 fardells de carn en conserva, 5 caixes de llet condensada, 4 quilos de pasta per a sopa, 120 quilos de llegums, 3 quilos de cacao, 50 quilos de mongetes, 50 quilos d'arròs, 10 quilos de sabó, una caixa de conserves, 73 parells de sandàlies, 70 llibretes, 72 llapis, 72 plissarres i 100 plissarrins.

DEBILITAT NERVIOSA VIES URINARIES

Prou de sofrir inútilment d'aquestes malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries Diürètics (purgacions, en totes les seves manifestacions: Uretritis, prostatitis, orquitis, cistitis, gota militar, etc., de l'home i vulvitis, vaginitis, metritis, uretritis, cistitis, aporita, fluixos, etc., de la dona, per cròniques rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els Catxets del doctor Soivré. El malalt es guareixen per ells sols, sense infeccions ni renats, ni aplicacions de sondes i bugies, etc., tan perilloses sempre i que es guareixen aviat amb les Pindoles depuratives del Dr. Soivré, que són necessiten la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la vostra malaltia

Impureses de la sang Sífilis (avariosi), eczemes, herpes, ulceres varicoses (plagues de les cames), erupcions escrofuloses, artemes, acne, urticària, etc., malalties que tenen per causa humors, vicis o infeccions de la sang, per crònigues i rebels que siguin la medicació ideal i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent en poc temps totes les úlceres plagues, grans, furóncols, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., quedant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i espès, i no deixa en l'organisme secretes del passat.

Debilitat nerviosa Impotència (manca de vigor sexual), pol·lucions nocturnes, espermatorrea (pèrdues seminals), cansament mental, pèrdua de memòria, mal de cap, vertigens, debilitat muscular, fatiga corporal, tremolors, palpitacions, trastorns nerviosos de la dona i totes les manifestacions de la Neurastènia o esgotament nerviós, per crònigues i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els Papabenats potenciats del Dr. Soivré. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós, indicats especialment als esgotats de la joventut per toda mena d'excessos (vells sense anys) per a recobrar íntegrament totes les funcions i conservar fins a l'extrem vellesa, sense violentar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat.

VENDA A LES PRINCIPALS FARMACIES D'ESPANYA, PORTUGAL I AMERICA

AVIS. — Tots els pacients de les vies urinàries o debilitat nerviosa, adreçant-se i trametent 0'50 pessetes en segells per al franqueig, a Oficines Laboratori Soostarg, carrer del Tar, 16, telèfon 50781, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desenrotllament tractament i guariment d'aquestes malalties.

CAMISERIA FERRER-BATLLES 36, Boqueria, 38
Camises, Corbates, Pijames, Pantalons,
Pescadores, Caçadores, mitges, etc.
PREUS MINIMS

"Ortopèdia Moderna"
Fill de B. Carcassona
TALLERS I DESPATX
ESCUDELLERS BLANCS, 8 — Telèfon 10916
BRAGUERS REGULADORS
per a la retenció absoluta de la trencadura
Faixes de totes menes - Faixa cotilla abdominal
Faixes per a guarir estómacs i ronyons caiguts
Models moderns
COTILLES ORTOPEDIQUES
per a guarir o corregir les desviacions de l'esquena
Més de 50 anys de pràctica són la millor garantia
Casa fundada en 1875

Generalitat de Catalunya

GOVERNACIO I ASSISTENCIA SOCIAL

Segons un Decret que acaba de publicar-se, la plantilla del Cos de Seguretat de Catalunya, grup no uniformat, establerta per l'article tercer del Decret de 18 de gener d'aquest any, estarà integrada per 600 agents de primera, 600 agents de segona i 700 de tercera.

— Ha estat nomenat en virtud del concurs-oposició, portat a efecte, cap director dels Tallers Centrals del Parc Mòbil del Cos de Seguretat de Catalunya, l'enginyer industrial senyor Lluís Thió Rodés.

— El cap dels Serveis de Cirugia de l'Hospital General de Catalunya, doctor Josep Trueta Raspall, ha estat designat perquè assisteixi al Congrés de la Societat Internacional de Cirugia a Bruselles i al de l'Associació Francesa de Cirurgians a Paris.

— S'ha publicat una Ordre per la qual es faculta l'Institut d'Acció Social Universitària i Escolar perquè faci càrrec d'el'organització, direcció i administració de les Residències Escolars Apelles Mestres, Torre Blanca, Múrcia i Ignaci Iglésies, per tal d'atendre els nens adolescents refugiats, orfes i fills de combatents.

ECONOMIA

Per tal de donar compliment a les disposicions legals respecte a la presentació de balanços, el Consell General de les Indústries del Paper i Arts Gràfiques recorda a totes les empreses, collectivitzades i en règim de control, l'Ordre del departament d'Economia de 2 del corrent ("Diari Oficial" del 7), en la qual es disposa que no s'atendrà cap sollicitud de les empreses que hagin deixat de complir amb la dita obligació, sigui quina sigui llur finalitat. Així mateix recorda als interventors que trimestralment han de rametre al dit Consell una Memòria sobre la marxa de les empreses on actuen, i als secretaris dels Consells d'Empresa l'obligació de trametre'ns còpia certificada de les actes de reunions dels Consells i de les Assemblees generals. L'incompliment d'aquestes obligacions podrà dur perjudicis a les empreses.

— Acceptada la dimissió que presentaren els senyors Josep Oliver, Joan Arnó i Jaume Martorell del càrrec que tenien a la Ponència Assessora de la Comissió dels Espectacles Públics, en representació de la C. N. T., han estat nomenats per a substituir-los en l'esmentada representació els senyors Pere Martínez Alcàntara, Marc Alcón Selma i Jaume Nebot.

TREBALL

El conseller de Treball de la Generalitat de Catalunya, Rafael Vidiella, rebé una Comissió del Treball Voluntari que li lliurà 11.130'85 pessetes, amb motiu del benefici obtingut en el festival del Treball Voluntari celebrat al Teatre Tivoli.

L'esmentada quantitat ha estat repartida entre les organitzacions d'Ajut Infantil i Hospital de Sang, complint així les finalitats per les quals fou organitzat l'esmentat festival del Treball Voluntari.

Un crític d'art que desapareix

Ha mort

Joan Mates i Munner

El dimecres passat, a la seva casa de les Tres Torres (Sarrià), va deixar de viure l'escriptor i crític d'art Joan Mates i Munné.

Joan Mates havia nascut l'any 1893 a Sabadell, on actualmentt exercia d'oficial a l'Ajuntament. Feia temps que aquest escriptor es trobava delicat. La seva sensibilitat no podia romandre indiferent a la tragèdia del nostre país, i la seva poca salut se'n ressentia.

Encara jove, anà a Amèrica, i de tornada a Catalunya va dedicar-se a estudiar el moviment artístic de la nostra terra, de la qual era un fervorós entusiasta.

Havia publicat nombrosíssims articles sobre l'Art a la "Nova Revista", "La Veu de Sabadell" i altres periòdics i revistes catalans. Deixa publicats alguns dels llibres sobre Art, entre els quals citarem "La jove pintura local", sobre els pintors joves sabadellencs. Fa uns tres anys publicà "El pintor Jimeno". Es tracta d'una magnífica biografia sobre la vida i l'obra d'aquest gran pintor.

Ara tenia en impremta un llibre sobre el pintor "Nonell" i que dificultats d'ordre material: paper, llum, etcètera, n'han privat la publicació. Tenia també en estudi l'obra del gran pintor català "Roig Soler", del qual parlava sempre dolent-se de no haver-se-li fet la justícia que mereixia.

El crític d'art Joan Mates i Munné era un gran amant de l'art català, i fins als últims moments ha viscut solament per les pintures i quadres. Tenia una visió tan clara de l'art i una intuïció tan admirable sobre la pintura catalana moderna, que entre els entesos en la matèria gaudia d'un prestigi ben merescut.

Reposi en pau el crític agut i intel·ligent escriptor, que era ensems ferm catalanista, excellent amic i bondadós espòs. Bé ho mereix tota una vida de treball i d'inquietuds espirituals.

La tasca dels Tribunals Militars

Tantost el Govern de la República organitzà l'Exèrcit regular, tingué cura tot seguit d'anar a la creació dels Tribunals militars que contenguessin en tots aquells delictes de tipus essencialment militar, per tal de posseir un instrument que imposés la disciplina en els casos que fos necessari. Es evidentíssim que perquè un exèrcit sigui eficaç cal que permanentment sigui presidit per la disciplina, puix que aquesta és un dels secrets més importants de l'eficiència militar. La disciplina unifica l'esforç i és el motor que dóna força als exèrcits. El nostre diari ha vingut donant publicitat a l'actuació dels Tribunals marcials, puix que ha judicat necessari de fer saber a tothom dintre de casa que l'engranatge de l'Estat funciona normalment, desmentint així totes aquelles falsedats que els nostres enemics han vingut escampant arreu. Els Tribunals militars, dintre la rigidesa que la llei imposa en temps de guerra, han vingut actuant no pas amb la fredor que puguin encomanar els articles del Codi, ni amb la cegueseta de la passió, sinó que han volgut tothora mesurar tots els casos que es presenten i fer que la consciència també pesi en les decisions. Es rar de constatar que un mateix Codi dóna resultats diferents segons siguin les persones que el manegen. Els mateixos casos, jutjats en temps de la monarquia o jutjats en l'actualitat acusen sentències diferents. I és que, ultra el fet de trobar-se els Tribunals militars actuals presidits per la consciència, es troben, a més, integrats per elements competents en la tècnica jurídica que s'han incorporat a la vida militar, aportant la seva cooperació a l'obra de mantenir la disciplina que mancava al nostre Exèrcit en la seva iniciació. Altrament, ens consta que hom actua en aquests Tribunals al marge de tota mena de polítiques i amistats, i tots els fets que es plantegen són resolts exclusivament de conformitat amb les normes legals en vigència. I així com abans en tots els sfers de disciplina el soldat, o el pertanyent a classes era l'eterna víctima, avui, davant la Llei, soldats, classes, oficials i caps tenen la mateixa responsabilitat i són punits si han delinquit i són absolts si l'acusació està mancada de fonament. Així l'acció dels Tribunals és punitiva en el cas d'haver comès un delicte, i és reparadora en el cas d'una acusació injusta. Per altra banda, és una cosa digna d'ésser popularitzada el fet que aquests Tribunals, coincidint amb la tècnica de tots els altres ressorts punitius de la República, tenen un respecte absolut per a tots els encartats i per a tots els reus. No existeix ni un sol cas que un acusat hagi estat objecte de maltractaments ni d'obra ni de paraula per part dels administradors de la Justícia militar. Com a dada eloqüent es pot esmentar que no fa pas molts dies que per un Tribunal militar que actua al nord de Catalunya fou dictada una condemna a mort. A part de la precaució de no comunicar al reu la sentència fins al darrer moment possible, en vista que el sentenciat era una persona crejent, se li facilità de seguida un sacerdot, que actuà amb tota llibertat en l'exercici de la seva respectable missió. Tot aquest comportament de tots els Tribunals de la República, humà i intelligent, contrasta amb la crueltat i amb els procediments inquisitorials emprats en l'Espanya franquista.

Els Tribunals militars ofereixen en l'actualitat una major garantia, puix que en virtut de les disposicions governamentals, són presidits per un auditor. Altrament els jutges instructors i els fiscals són lletrats també, i s'acusats poden utilitzar defensor civils quan ho judiquin convenient a la seva defensa. Per altra banda les sentències no poden executar-se fins a tant no es rebuda la conformitat de la Superioritat, que les examina.

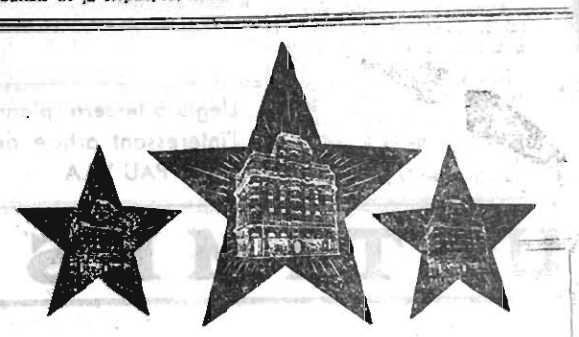
L'obligatorietat que una bona part dels elements dels Tribunals militars hagin d'esser lletrats ha fet que hi hagi progressiu elements de vàlua, que porten vista, tècnic. S'escau que un dels Tribunals militars que actua a Catalunya compta amb un auditor que era professor de Dret processal a la Universitat Central, auditor que secunda per un grup de professors advocats valuosos que en resum porten a terme des de tots els punts de vista una tasca excelentíssima. Altres Tribunals compten també amb professors i amb advocats que ja s'havien obert camí en la vida civil.

Interessa, de passada, fer notar que aquests Tribunals, per atzar, es troben la majoria formats per elements de diverses tendències polítiques i socials i que conviuen de falsó fraternal i comprensiva tot i que coincideix també una barreja en la seva procedència de les terres ibèriques. Ens plau fer constar el respecte i la simpatia que senten els que són d'altres terres per les coses de Catalunya.

Aquests dies els Tribunals militars es dediquen activament a la tasca de posar en pràctica el decret de la Presidència del Consell de ministres de dia 16 del mes passat. Aquest decret ve a concedir un termini que finalitza el dia 15 d'aquest mes perquè es puguin presentar tots aquells soldats que no ho feren oportunament o que s'hagués separat de les seves unitats disposa l'alliberament de tots els pròfugs i desertors que haguessin comès el delicte amb data anterior al 19 de juliol d'enguany. Aquesta disposició vol significar una complicada i llarga feina enfora dels sumaris, s'ha convertit amb una rapidesa extraordinària, i sabem que hi ha Tribunal que ha procedit a la revisió de més de cent causes amb els consegüents alliberaments. El Govern, amb aquesta disposició, pressagueix la seva victòria de reduir tots els dolors que la guerra comporta.

Ens és plaent de fer constar, com a resum, que la creació dels Tribunals militars, amb la fisonomia que els ha estat donada i el desenvolupament jurí, representen un bon encert del Govern de la República.

De 10 a 1 i de 3 a 9 les nostres oficines de la Rambla de Catalunya, 69, principal, restaran obertes per tal de poder rebre els donatius destinats a la subscripció pro-ofrena al combatent. Tenlu present que avui restarà closa.

AVUI, a dos quarts d'onze del matí, al
Teatre Olympia
grandiós festival que els treballadors de la
E. C. Casa Vilardell
dediquen als Hospitals de Sang de la Creu Roja
Presentació de l'espectacle per LEPE i NANIN
Primer. "MESTRE OLAGUER", per P. NOGUES.
Segon. GRAN CONCERT per la Banda Simfònica de la Creu Roja.
"La boda de Luis Alonso", Giménez
"Dansa macabra", Saint-Saens
"La Santa Espina", Morera
Tercer. SELECTE CONCERT pels artistes
E. Tarin, A. Biarnés, C. Penedès, V. Simon, C. Castillejo, M. Redondo, M. T. Planes, P. Nogués, Mirenren la Bilbainita, A. Vianor i Vianor
Venda de localitats al teatre.

general, confirmadas por la observación en un servicio de Psiquiatría militar, con excepción de los raros casos incluíbles en el Grupo I.

E) Enfermedades del aparato digestivo.

29. Insuficiencia masticatoria considerable debida a pérdida de numerosas piezas dentarias u otras lesiones de boca que no sean remediables con tratamientos médicos o protesis, en plazo breve.

30. Fistulas salivales que se abran en la cara.

31. División congénita o perforaciones adquiridas del velo del paladar que alteren la emisión de la palabra o dificulten la deglución y que sean remediables por el uso de un aparato protésico.

32. Ulcera gástrica o duodenal bien comprobada, sin las complicaciones mencionadas en el número 43 del Grupo I.

33. Hernias de las vísceras abdominaels recidivadas después de una intervención quirúrgica y que na puedan ser fácilmente contenidas con un aparato protésico.

34. Hemorroides voluminosas o complicadas.

F) Enfermedades de los aparatos respiratorio y circulatorio.

35. Disnea intensa bien caracterizada.

36. Bronquitis crónicas intensas no complicadas.

37. Asma bronquial con ataques no muy numerosos ni intensos.

38. Tuberculosis pulmonar sin signos de actividad.

39. Retracciones post-pleuríticas, adherencias extensas u otras secuelas de pleuritis graves que originen trastornos repiratorios persistentes.

40. Lesiones cardíacas bien comprobadas de cualquier naturaleza que sean, que no se acompañen de signos de insuficiencia circulatoria.

41. Varices voluminosas de extremidades inferiores que originen edemas o comporten dificultades para la marcha.

G) Enfermedades del aparato locomotor.

42. Lesiones congénitas o adquiridas de una o más extremidades, de cualquier naturaleza u origen, que ocasionen una limitación funcional no tan intensa como la incluída en el número 66 del Grupo I, pero que de modo evidente constituyan una dificultad para la marcha normal o para el maejno correcto de las armas largas.

43. Deformaciones bien manifiestas de la columna vertebral que no originen perturbaciones funcionales graves.

44. Falta de dos dedos de la mano izquierda, cuando uno de ellos es el pulgar o el índice. Falta del índice o del pulgar de la mano derecha. Perturbaciones funcionales equivalentes a esos mismos defectos siempre que sean de causa orgánica e irreparable.

45. Pérdida de todos los dedos de un pie.

46. Anquilosis completas o incompletas permanentes de una gran articulación de las extremidades, de cualquier origen que sean, que no originen graves trastornos funcionales.

47. Luxaciones recidivantes de una articulación importante.

48. Afecciones poliarticulares crónicas y recidivantes, no tan graves como las incluídas en el número 72 del Grupo I, o las mono-articulares, siempre que las u otras sean de causa orgánica evidenciable, acompañadas de trastornos funcionales y sean rebeldes al tratamiento.

H) Enfermedades del aparato de la visión.

49. Lesiones orgánicas o trastornos funcionales del aparato visual, de tal extensión o grado, que los enfermos tengan de un modo permanente, en el ojo mejor, una agudeza visual (previa corrección, si ha lugar) "menor de 1/3 e igual o superior a 1/5 de la normal si en el otro ojo es igual o superior a 1/10.

50. Pérdida de un ojo o agudeza visual de un ojo, menor de 1/10, cuando la agudeza visual en el ojo útil es igual o superior a 1/4 (0'250).

51. Defectos de refracción comprobados por procedimientos objetivos o subjetivos, aunque no se acompañen de disminución de la agudeza visual, después de la corrección con vidrios apropiados, siempre que su cualidad y grado se ajuste a uno de los siguientes casos:

a) Miopías o hipermetropías iguales o superiores a 6 dioptrías.

b) Astigmatismos simples, miópicos o hipermetrópicos, iguales o superiores a 6 dioptrías.

c) Astigmatismos compuestos, miópicos o hipermetrópicos, en los que el meridiano más amétrope sea igual o superior a 6 dioptrías.

d) Astigmatismo mixto igual o superior a 6 dioptrías, medido por la diferencia algebraica de los valores dióptricos de ambos meridianos principales de distinto signo. (O sea, por la suma aritmética si se les supusiera del mismo signo.)

52. Hemeralopias sintomáticas de retinitis pigmentarias incurables o difícilmente modificables por el tratamento. Las hemerolapias debidas a avitaminosis u otras adecuadas modificables, serán motivo para el ingreso en observación y tratamiento, emitiéndose dictamen con arreglo a los resultados del mismo aplicándose la cláusula del fallo diferido.

53. Albinismo muy pronunciado que dé origen a deslumbramiento con la luz intensa del día.

54. Diplopia, siempre que la agudidad visual de cada ojo, examinado por separado, sea suficiente según las normas generales.

55. Tracoma bien caracterizado que haya dado lugar a lesiones corneales u otras, que en conjunto reduzcan la acuidad visual en los límites indicados en el número 79 del Grupo I.

I) Enfermedades del aparato auditivo.

56. Otopatías no superadas sea cualquiere su índole, localización, causa y extensión, que ocasionen una sordera doble definitiva para la voz humana comprendida entre los siguientes límites:

0'12 a 0'50 metros para la voz afonemitida con el aire residual.

1'50 a 5 metros para la voz ordinaria.

2'50 a 10 metros para la voz de mando.

57. Otopatías supurativas dobles en actividad con lesiones evidentes casteíticas (osículares o parietales) o de la mucosa (tipos colesteatomatoso, necrosante y fungo-polipoide) con audición bien conservada, discretamente disminuída o hipoacusia intensa, aunque sin alcanzar el límite previsto en el número 83 del Grupo I.

58. Otopatías dobles supurativas con lesiones simples (no comprendidas en el apartado anterior) acompañadas o no de hipoacusia mientras no alcance el límite previsto en el número 83 del Grupo I.

59. Otopatías supurativas crónicas unilaterales simples con audición bien conservada o disminuída acompañadas de hipoacusia del lado opuesto cuya intensidad no alcance el límite previsto en los números 82 y 83 del Grupo I.

60. Otopatías supurativas unilaterales complicadas con focos osteíticos osiculares, parietales o mastoideos y lesiones colesteatomatosas, necrosantes o fungo-polipoides de la mucosa, con el oído opuesto clínica y funcionalmente indemne.

61. Secuelas cicatriciales, postoíticas, operatorias, traumáticas o esclerógenas y adhesivas, así como las atresias y deformidades, cualquiera que sea su índole, que por su extensión o localización, disminuyan la audición en el grado indicado en el número 56 del Grupo II, ya que si la capacidad funcional fuese aún menor y equivalente al número 82 del Grupo I, se valorará la exención por este defecto.

J) Enfermedades del aparato génito-urinario.

62. Nefroptosis que provoquen trastornos a la evacuación pielo-renal.

63. Ausencia de un riñón de origen congénito o quirúrgco.

64. Litiasis renal ben comprobada, con manifestaciones clínicas intensas o reiteradas.

65. Hidronefrosis dolorosa.

66. Neoplasias benignas que por su asiento den lugar a complicaciones o perturbaciones funcionales importantes.

67. Falta de descenso de ambos testículos con retención en la cavidad abdominal o en la región perineal.

68. Hidroceles, hematoceles o varicoceles crónicos muy voluminosos.

69. Periuretritis crónica fistulosa.

70. Hipospadias peneano o epispadias de la mitad anterior del pene.

Barcelona, 4 de septiembre de 1938.—A. Cordón."

COMARQUES

TARRAGONA. — Fa uns quants dies que actua a Tarragona una companyia francesa productora de films que n'està impressionant un de relacionat amb la guerra actual. Han estat filmades escenes en diversos llocs de la ciutat i als seus voltants.

— Dimecres van ésser inaugurats els menjadors infantils, patrocinats per la Conselleria d'Economia de la Generalitat i apadrinats per la 46 Divisió. Un nombre molt crescut d'infants — passen dels cinc-cents — hi figuren inscrits, i durant els pocs dies que porten de funcionament, segons l'alegria i satisfacció que lemostren els menuts, donen un resultat espléndit.

— A partir del dia 22 del corrent estan assenyalats en aquest Institut els exàmens de les matrícules oficial i lliure.

— Organitzada pels combatents ferits de la Clínica [illegible] i presidida pel ministre d'Instrucció Pública se celebrà el diumenge passat un festival i tómbola a profit dels Menjadors de la "Llar Infantil García Lorca" del S. R. I. local.

La festa tingué lloc als jardins de l'esmentada Clínica i començà amb un partit de futbol entre un equip infantil local i un altre de la Llar. Després funcionaren les atraccions mentre la Banda Militar de la Companyia de Recuperació executava un programa de concert i ballables.

El ministre d'Instrucció Pública realitzà una visita a les dependències de la Clínica i visità també els ferits hospitalitzats. Després s'adreçà al poble [illegible] congregat i glosà el significat històric de l'Onze de Setembre per a Catalunya i el nou significat en la lluita actual contra l'invasor. Animà les mares perquè tinguin fe en la nostra victòria, que ha d'acabar amb les guerres inhumanes que sacrifiquen llurs fills i finalment adreçà una cordial salutació als herois combatents de les Brigades Internacionals que han vingut a Espanya de tot arreu del món per tal depo der combatre junt amb el poble espanyol en defensa de la causa d'Espanya, que ja és la causa de tot el món treballador.

Una Delegació obrera de l'Empresa Collelictivitzada "Rayon Seda" de Barcelona, regalà a l'hospital una magnífica bandera catalana confeccionada en seda a la fàbrica de l'esmentada empresa.

Després visità els ferits que romanien a llurs llits, els quals foren obsequiats amb lolços, fruites i licors que donaren generosament les organitzacions locals de Farners de la Selva, que altrament feren magnífics presents a profit dels infants. Per la seva part l'esmentada Delegació obrera també obsequià els infants amb regals.

A la nit, acabà la festa amb un espléndit ball d'orquestra.

Avui és el darrer dia de la nostra subscripció. Per tant, hi pots aportar encara el teu donatiu.

LLEGIU
La Publicitat

Ministeri de Defensa Nacional

El nou quadre d'inutilitats

(Acabament)

F) Enfermedades de los apartos respiratorio y circulatorio.

50. Tuberculosis laríngea. Tuberculosis pulmonar con signos clínicos de evolución o actividad lesional.

51. Neoplasias de cualquier segmento del aparato respiratorio o localizadas en la cavidad torácica, que aun no siendo malignas por su naturaleza, alteren gravemente, por su volumen o situación, las funciones respiratoria o circulatoria.

52. Deformidades del tórax, lo mismo de la columna vertebral que de las costillas o del esternón, que modifiquen o dificulten considerablemente la respiración o la circulación o entorpezcan notablemente los movimientos del tronco.

53. Hernias de las vísceras del aparato respiratorio: Fístulas de laringe, tráquea, pleura o pulmón, bien caracterizadas y no ligadas a intervenciones recientes, o fácilmente curables.

54. Bronquitis crónica con enfisema acentuado o con signos de insuficiencia ventricular derecha.

55. Asma bronquial con crisis frecuentes, intensas y rebeldes hospitales militares.

56. Bronquiectasias bien caracterizadas. Abcesos pulmonares crónicos.

57. Quistes hidatídicos del pulmón.

58. Enfisema pulmonar difuso y extenso.

59. Pleuresías, pneumonías y bronco-pneumonías crónicas que hayan producido irreparable alteración del estado general y manifiesta insuficiencia respiratoria.

60. Malformaciones del corazón o de los grandes vasos, acompañadas de cianosis.

61. Lesiones orgánicas del corazón que se acompañen de signos manifiestos de insuficiencia circulatoria.

62. Taquicardia paroxística bien comprobada y rebelde al tratamiento.

63. Arteritis crónicas. Tromboangeitis obliterantes.

64. Aneurismas de los grandes vasos.

G) Enfermedades del aparto locomotor.

65. Lesiones congénitas o adquiridas de los miembros, de cualquier naturaleza u origen que sean que produzcan incapacidad funcional equivalente a la pérdida de un miembro.

66. Fracturas de los huesos, viciosamente consolidadas o sin consolidar, que determinen grandes trastornos funcionales en órganos o aparatos importantes.

67. Luxaciones antiguas de las grandes articulaciones, sin reducir o incompletamente reducidas que originen gran deformación o impotencia funcional de las extremidades.

68. Osteitis y osteomielitis en actividad. Los mismos procesos curados, con gran deformidad o que por su extensión comporten riesgo de fractura por pequeños traumatismos.

69. Osteitis fibro-quísticas muy extensas. Quistes óseos de gran extensión o que afecten a una articulación.

70. Tuberculosis óseas o articulares evolutivas, diagnosticadas anatómicamente y biológicamente.

71. Poliartritis de cualquier origen o artropías deformantes de cualquier tipo, que hayan ocasionado alteraciones anatómicas manifiestas y que determinen grave impotencia funcional.

72. Tumores asentados en cualquier segmento de una extremidad, de cualquier origen o naturaleza que sean, si comprometen gravemente la función del miembro afecto o comportan, caso de abandonarse a su evolución natural, severo riesgo para la vida del sujeto.

73. Cicatrices que, por su extensión o su adherencia de los órganos profundos o al esqueleto, comprometan gravemente el funcionamiento de tales órganos o los movimientos de los miembros.

74. Acortamiento de uno de los miembros inferiores, dependiente de cualquier lesioón, igual o superior a seis centímetros.

75. Deformidades monstruosas de la columna vertebral de qualquier origen, que dificulten el uso normal de las prendas de equipo y vestuario.

76. Falta o pérdida de una mano. Falta o pérdida de dos dedos de la mano derecha, cuando uno de ellos es el pulgar o el índice. Pérdida de todos los dedos de una mano. Defectos o lesiones de cualquier naturaleza o secuelas de las mismas que originen una perturbación funcional equivalente a aquéllas.

77. Falta o perdida de un pie. Falta o pérdida de los dedos de un pie y de un metatarsiano, cuando menos. Lesiones del pie de cualquier origen o sus secuelas, que originen perturbación funcional equivalente a aquellas faltas, siempre que sean irreparables.

H) Enfermedades del aparato de la visión.

78. Lesiones orgánicas o trastornos funcionales del aparato visual, que ocasionen de un modo permanente una agudeza visual (previa corrección, si ha lugar) que sea inferior a 1/5 en el ojo mejor (escala de Márquez) si la agudeza visual del otro es igual o mayor de 1/10.

79. Pérdida de un ojo o agudeza visual inferior a 1/10 en uno de los ojos, cuando el otro posea una agudeza inferior a 1/4.

80. Enfermedades o defectos que den lugar a una estrechez regular o irregular del campo visual, que impida a los sujetos orientarse por sí mismos.

I) Enfermedades del aparato auditivo.

81. Otopatías no supurativas que produzcan una sordera doble y permanente para la voz humana, comprendida entre la cofosis total y una hipoacusia de:

0'12 metros para la voz áfona, emitida con el aire residual.

1'25 metros para la la voz ordinaria.

2'50 metros para la voz de mando.

82. Otopatías supurativas en actividad con lesiones evidentes estenosantes (osiculares o parietales) o de la mucosa (tipo colesteatomatoso necrosante, o fungopolipoide), que produzcan una sordera doble permanente, comprendida entre la cofosis absoluta y una agudeza auditiva especial para la voz humana menor de:

0'50 metros para la voz áfona emitida con el aire residual.

5 metros para la voz ordinaria.

10 metros para la voz de mando.

J) Enfermedades del aparato genito-urinario.

83. Nefropatías bilaterales crónicas, con albuminuria verdadera persistente de origen renal y signos clínicos concomitantes.

84. Supuraciones renales, pielonefritis crónicas; pionefrosis de un riñón con alguna alteración del otro.

85. Riñón poliquístico bilateral.

86. Hidronefrosis infecta o no con lesión en el riñón opuesto.

87. Extrofia vesical.

88. Fístulas uninarias de origen renal o ureteral y las hipospadias permanentes.

89. Incontinencia permanente (diurna y nocturna) de orina, que dependa de lesión orgánica del aparato urinario, de los centros nerviosos, o sea consecutiva a una operación anterior.

90. Prostato-cistitis crónica, con fenomenos de retención y síntomas generales.

91. Hipospadias escrotal o perineal. Epispadias penopubiano o de la mitad puosterior del pene.

92. Falta o pérdida de ambos testículos. Atrofia considerable de los mismos, o atrofia del uno y pérdida del otro.

93. Falta o pérdida total del pene.

94. Tuberculosis uro-genital cualquiera que sea su localización.

GRUPO II

Enfermedades y defectos físicos que determinan la clasificació de "Aptos para Servicios Auxiliares"

A) Enfermedades generals.

1. Defectuoso potencial biológico, evidenciado por uno cualquiera de los signos siguientes:

a) Talla inferior a un metro cincuenta centímetros.

b) Perímetro torácico medida a la altura de las mamillas en la pausa respiratoria que sigue a la respiración, menor de 68 centímetros, cualquiera que sea la talla, o menor de 80 centímetros para las tallas que alcancen y sobrepasen un metro setenta centímetros.

2. Debilidad general orgánica bien manifiesta y no tan acentuada como para poder ser incluído en el número 2, del Grupo primero.

3. Obesidad que produzca dificultad evidente para la marcha y en la que el perímetro abdominal exceda en quince centímetros o más al torácico.

B) Enfermedades de la piel.

4. Pelada universal. Alopecias cicatriciales extensas.

5. Eczemas decidivantes.

6. Ulceras de pierna compatibles con el desempeño de una profesión u oficio.

7. Psoriasis vulgar extensa.

8. Ictiosis generalizada de las variedades "histrix" o "serpentina".

9. Afecciones penfigoides recidivantes.

10. Queratodermias palmares o plantares intensas y extensas.

11. Esclerodermia circunscrita en placas o bandas.

12. Lupus tuberculoso circunscrito en placas coexistiendo con buen estado general.

13. Lupus eritematoso circunscrito.

14. Tuberculosis cutáneas atípicas (Tuberculides).

C) Enfermedades del cráneo, raquis y sistema nervioso.

15. Trastorno de las funciones del lenguaje de expresión, de las funciones de comprensión del lenguaje y práxicas, que sean de moderada intensidad.

16. Pequeños defectos óseos del cráneo que no se acompañen de trastornos de las funciones encefálicas, o cuando éstos sean atenuados.

17. Enfermedades y síndromas extrapiramidales con síntomas de poca intensidad, tales como: Tortícolis espasmódico o convulsivo orgánico, temblor esencial o cefálico.

18. Meningo-radiculitis leves o circunscritas. Plexitis, polineuritis y neuritis leves y secuelas de éstas, sin parálisis ni atrofias, o con atenuados disturbios parésico-hipotróficos o sensitivos.

19. Distrofias musculares mielopáticas, nerviopáticas y miopáticas; parálisis periódica familiar, miastenia y enfermedad de Thompsen, de carácter leve.

20. Neuralgias leves y discontinuas de carácter crónico y rebeldes al tratamiento.

21. Jaquecas violentas que inutilicen al individuo durante cierto tiempo, por ir acompañadas de vómitos, amaurosis, vértigos, u otros síntomas físicos o psíquicos transitorios.

22. Tumores benignos de cuero cabelludo y del cráneo, que, por su tamaño, lugar de implantación y posición, dificulten o impidan el uso de las prendas cubre-cabezas, o del casco.

23. Enfermedades crónicas de los centros nerviosos o sus cubiertas que produzcan solo pequeños síntomas, tales como Astereognosia, hemianopsia, paresiesia, sordera central unilateral o vértigos.

D) Enfermedades mentales.

24. Debilidad mental en todas sus formas.

25. Epilepsias sin alteraciones psíquicas permenentes, no incluibles en el número 32 del Grupo I.

26. Psicosis endógenas en período de inactividad procesal y sin fenómenos demenciales.

27. Psicosis exógenas cuya fenomenología psíquica sea compatible en un rendimiento normal para los servicios de tipo físico.

28. Psicopatías y psiconeurosis e-

RECORDS

A la memòria de Manuel Carrasco i Formiguera

Avui, Onze de Setembre, lluny de Barcelona i fent memòria de la llarga llista de caiguts per Catalunya, he recordat la intervenció que vaig tenir en una de les fugides a l'exili de Carrasco i Formiguera. Siguin aquestes ratlles —ja que ens és impossible de fer-ho altrament—la meva ofrena de llorer a tots els caiguts lluitant en defensa de les nostres llibertats.

* * *

Corrien els dies de tardor de l'any 1930. Molt jove encara, però ficat de ple en les lluites polítiques i militants, apassionats del catalanisme republicà, seguia pas per pas les incidències d'aquell agitat període del govern Berenguer i esperava, illusionat, els fruits de la reunió de Sant Sebastià. A Tàrrega, lloc on residia, freqüentava l'"Acció Cultural", cercle polític camuflat de literari, on es rebien publicacions de caràcter marcadaament esquerrista, es discutia, s'escampaven rumors i es feien comentaris, que per a nosaltres tenien un encís romàntic de revolució i aventura.

No endebades un parell de mesos enrera havia fet cap, detingut, a l'Ajuntament, sota custòdia de deu guàrdies civils, comandats pels seus respectius caporal, sergent i oficial, amb els seus mausers carregats i sabre desembeinat, per l'espantós delicte de no posar la bandera monàrquica al costat de la catalana, "de la misma forma y dimensión"—com deia el tinent de la Guàrdia civil—en un cotxe Ford, vell i atrotinat, que simbolitzava la desfeta de la "Unión Patriótica", tot ridiculitzant també aquella pallassada que fou el vol de Franco amb el "Jesús del Gran Poder".

Recordo que una nit vaig sortir de l'"Acció" més ple de cabòries que mai. Per conductes fidedignes—aquells conductes fidedignes que en una ciutat de les comarques acostumaven a ésser el xòfer del cotxe o el recader que arriben de Barcelona—sabíem que a la capital s'esdevenia quelcom. L'ambient estava carregat i la policia defenia molts republicans. Res; que anàrem a dormir admetent com una de les possibilitats de l'endemà l'adveniment, en safata, de la República.

Certament, el matí següent, almenys a casa, alguna cosa succeia. Converses a mitja veu, moviment i crides telefòniques. No cal dir que vaig llevar-me sense fer esperar. I llavors fou quan en la ment d'un revolucionari de divuit anys la cosa prengué veritables proporcions d'aventura.

El pare m'anuncià que es trobava a Tàrrega el Dr. Lluís Carrasco i Formiguera, que coneixia per raó del parentiu que ens unix— al qual jo havia d'acompanyar a posar un telegrama molt important, expés al nostre nom per despistar, i, a més, portar-lo a un garatge de confiança, on arranjarien una avaria del cotxe que conduïa, tenint, però, sempre la precaució d'anomenar Lluís Carrasco com a doctor Carulla.

El Dr. Lluís va explicar que havia aconseguit dur el seu germà Manuel, junt amb altres companys, fins a Balaguer, on havien d'amagar-se i procurar de fugir. Tot aquest trasbals era degut a què la policia havia mig descobert un moviment que s'estava preparant, i tenia ordres concretes de procedir a la detenció del seu germà. Relatà, per cert, que se n'havia pogut escapar degut a l'enteresa de l'esposa del malaguanyat Manuel, qui ens aconseguí entretenir la policia i avisar els seus germans, ja que ell es trobava fora de casa—crec si mal no recordo en un míting d'Acció Catalana a Igualada—, féu possible que preparessin un cotxe i l'esperessin al bar on acostumava a fer cap abans de retirar-se a dormir quan venia dels mítings, així que arribà sortiren tot seguit de Barcelona i ens adreçàrem a Balaguer.

Pel camí trobaren algunes parelles de la guàrdia civil, però com que anaven preparats i es veu que l'ordre de detenció encara no havia circulat per tot arreu, pogueren passar fàcilment, si bé, com dels Lluís, estaven decidits a tot abans que els agafessin, ja que recordava molt bé les penalitats que suportà Manuel llavors que la Dictadura el tingué pres a Burgos.

Havent dinat i enllestit el cotxe, el Dr. Lluís Carrasco—era una tarda plujosa de dissabte—tornà a Barcelona. Les seves paraules de comiat no foren altres que assegurar-nos que Manuel, havent pogut arribar a Balaguer, on tenia bons amics, no corria cap perill, i si era necessari tenia la fugida assegurada. Insistia, però, en què l'odi que li tenien feia aconsellable que no es deixés agafar romànticament. Perillava massa.

Una vegada fora el Dr. Carrasco el pare va dir-me que en un moment que havia pogut parlar-li a soles havia explicat que si es produïa el moviment ja estava tot preparat, fins i tot la constitució del nou Govern republicà. Va facilitar àdhuc uns noms que en realitat mesos després foren els dels homes que integraren el primer govern de la República, i per altres detalls que també donà tinguérem coneixement de l'abast del Pacte de Sant Sebastià.

Ningú, en absolut, fou sabedor d'aquest incident que ens havia permès de tenir informacions de tan bona font, però que, si era possible, féu que treballéssim encara més ardidament per la consecució del que tant desitjàvem: la implantació d'una República ben liberal, ben esquerrista i que garantís plenament els drets de Catalunya.

Vingué la sublevació de Jaca: el 14 d'abril; el 6 d'octubre, i per fi el 19 de juliol. Sabem ja tots com un quant temps després els feixistes pogueren heure Manuel Carrasco i Formiguera. En nom d'una pàtria que s'han venut, el feixisme internacional i d'una religió que escarneixen amb el crim, l'afusellaren, a ell, catalanista de cor, republicà convençut i catòlic de soca i arrel. Recordem encara les paraules del seu germà Lluís en aquella tardor del 30: "A Manuel l'odien molt: si l'agafessin jo temeria per ell". I és amb emoció i afecte que en record de Manuel signo avui aquestes ratlles en homenatge dels que han mort per Catalunya, per la República i la llibertat.

J. CASTELLA I FORMIGUERA

Avui, diumenge, pots aportar el teu donatiu a la nostra subscripció pro-ofrena al combatent si encara no ho has fet. Oficines de Recaptació: Rambla de Catalunya, 64, principal.

Avui, diumenge, dia 18, tindran lloc els següents festivals, amb motiu del lliurament d'una bandera a la Direcció Central de Transports del Ministeri d'Hisenda i Economia.

ORDRE DELS FESTIVALS

A les 10 del matí. — Acte oficial de lliurament de la bandera. A continuació desfilada de les forces de la Direcció. Amenitzarà l'acte la Banda de Carrabiners.

Tarda, a les 3'30. — Partit de Futbol entre l'equip de Sanitat de Carrabiners i el de la Direcció Central de Transports. Durant el descans actuarà un conjunt de bandes militars.

Nit, a les 10. — En un dels principals teatres, vetllada artística, sota el següent programa:

1.er "LA REVOLTOSA", per la companyia i orquestra del teatre.

2.on Danses per les primeres ballarines del cos de ball del Teatre del Liceu.

3.er Acte de concert per l'Orquestra Nacional de Concerts, dirigida pel mestre Pérez Casas.

El benefici dels actes esmentats va destinat als orfes del personal de la Direcció Central de Transports del Ministeri d'Hisenda i Economia, morts en compliment del seu deure.

A tots els actes han promès llur assistència les Autoritats de la República i la Generalitat.

Amic: Si encara no ho has fet, pensa que avui restarà oiosa la nostra subscripció pro-ofrena al combatent. Per tant, no manquis a trametre'ns el teu donatiu. Oficines de Recaptació: Rambla de Catalunya, 64, principal. Avui restaran obertes per tot el dia per tal de poder rebre els vostres donatius.

Més sobre l'ensenyament del català

Els adalerats

Els qui tenen molta pressa no es poden entretenir per res; aquesta és una veritat axiomàtica que ningú no sabria contradir. Ben al contrari: hom la referma davant l'exemple de certes persones que aspiren a aprendre el català i també tenen pressa, i no es poden entretenir per res, naturalment: ni per a estudiar. Estudiar els fóra un estorb que els faria perdre el millor temps, els minuts més preciosos de la seva vida. Perquè el fet és que es veuen en la necessitat d'aquest coneixement, ja sia per a concórrer a una oposició, per a optar a una plaça o per a conservar la que ja tenen, i se'ls dóna un temps prudencial per a preparar-se que han de distribuir bé perquè els basti per a refrescar o establir en llurs caps tot el que se'ls demana.

Per a aprendre el català, avui, hi ha una gran abundància de facilitats. Els cursos i els cursets són constants pertot arreu; les llibreries, fins ara, han tingut els aparadors plens de tractats de gramàtica, complets i abrenjats, d'aspecte altament simpàtic. I l'home apressat ha fet la seva aparició en un curs — prèvia una tria entre els que li han semblat més ràpids — duent sota el braç el més succint dels manuals que ha trobat.

Anirà a les lliçons amb una constància relativa; i com que tanmateix no cal extremar-la, trobarà motius suficients per a justificar manta "campana". El llibret que va adquirir ja comença a estar brut de les tapes, i li serveix per a fer el savi i interrompre el mestre quan parla. Amb aquest pla de treball es proposa aprendre el maneig del llenguatge en el terme de dos o tres mesos tirant llarg.

No és pas aquest el bon procediment: ell mateix dubtaria de l'èxit, i no l'aplicaria en un altre estudi que no fos el del català.

L'estudiant de la pressa va més enllà, perquè és eixerit de mena, i aquest català, el coneixement del qual ara li és exigit, és la llengua que ell parla a tota hora, de sempre, i pocs secrets li té. Si no fos que en aquests darrers anys l'han feta canviar tant, i que encara hi fan innovacions cada dia, no tindria cap dificultat. Ell, si es llevava el vici de dir "menos" i "bueno", parlaria un catalanesc tan graciós i florit que faria bo d'escoltar. No li manca més, doncs, que llimar aquelles asprositats que el traeixen i aprendre les quatre regles que fàcilment se li ireulevan, perquè s'assemblen a les castellanes. Les diferències que hi ha són provocades per uns afanys de distinció gairebé pueril.

Així que ha presentat un parell de lliçons, però, la cosa canvia. Les complicacions són més que no es creia; ell no en sap pas tant com li havia semblat. Davant d'una constatació així podríeu esperar una reacció favorable a l'estudi, però no la veureu: reacciona, en general, per la immodèstia ofesa. Tant que sabia, i tó!, ara, de cop, ha esdevingut un párvul. El professor li ensenya de sitllabejar, i ell no n'encerta ni una. Ho troba vergonyós; però no pas que ell no ho sàpiga, sinó que tractin d'ensenyar-li-ho.

Si bé el llibret que va comprar el primer dia ja té les tapes estripades de tant que li ha corregut per les mans, els exercicis pràctics encara estan per encetar. A classe a penes l'usen, i a fora, ell no té temps per a ocupar-se'n. El mestre no s'hi esforça prou; no dóna unes definicions que no admeten dubtes ni alternatives, sinó que tot el que els diu n'obre de nous, com si tot fossin laberints on perdre's. Llavors posa en relació el termini prèviament fixat i el veu massa curt; no podrà pas embotir-se de gramàtica així com hauria volgut. Arriba l'hora dels mals pensaments, i, al capdavall, considera que l'exigència del coneixement del català no és sinó un obstacle que li han posat per ganes de complicar-li la vida una mica més o per fer-li grunar per uns moments allò a què aspira. Perquè — argumenta, encara — no poden pas ésser gaire rigorosos; si ho fossin ningú no se'n sortiria alrós. Però aquest raonament és fals del tot, i un català conscient no se'l faria sense que li sortissin els colors a la cara. Car imposat de sempre de quins són els seus deures no haguera esperat que hom l'obligués severament a complir-los. Uns estudis metòdics i aprofitats li haurien fornit els coneixements necessaris i se'ls hauria fet convalidar per demostrar-los de manera refaent quan se li presentés l'hora.

Mentre els estudiants d'aquest tipus voltin tant pels cursos, i sobretot pels cursets lliures de català, no es podrà comptar gaire amb llur eficàcia, puix que més aviat els dificulten que no els milloren. Difícilment en trauran cap profit, car hi van mancats d'allò que és tan necessari als aprenentatges com la regor a les plantes: la voluntat d'aprendre basada en el convenciment de fer una feina útil. Es dolorós haver de constatar que aquesta mena d'alumnes adalerats abunda, i cal fer-los desaparèixer, sia convertint la seva pressa en un interès real i positiu, equivalent a seny i a calma, sia separant, eliminant, ni que sigui per la força, pel cansament i la consumpció, aquells que de bon grat no s'hi avinguin.

OSVALT CARDONA

P. S. — Una esmena al nostre article "Els cursos de català" publicat el dia 9. — On dèiem "saben que amb un curs no n'hi ha prou i hi tornen", els dos mots subratllats es van perdre per la impremta. Més amunt, el "rendissin" que havíem escrit es va convertir en "rentessin". El lector ja devia notar i esmenar automàticament ambdues falles.

Per tot avui encara ets a temps d'aportar el teu donatiu a la nostra subscripció pro-ofrena al combatent. No hi manquis, doncs. Per a donatius, a la Rambla de Catalunya, 64, principal.

COM A REPRESENTACIÓ DEL

GLORIÓS · EXÈRCIT · POPULAR

ES DEDICAT A LA

131 BRIGADA MIXTA DE LA 30 DIVISIO

EL DESÈ CONCERT ORGANITZAT PER

SELECCIONS · ARTÍSTIQUES · SETMANALS

MAGATZEMS JORBA

MAGATZEMS JORBA BARCELONA MANRESA

que es celebrarà avui diumenge, a un quart de deu de la vetlla, retransmès per les emissores Radio Barçelona i Radio Associació de Catalunya.

C. A. D. C. I.

EL COMITE D'AJUT ALS INFANTS

fa patent el seu més pregon agraïment i els anticipa les gràcies que el dia de demà els menuts els hauran de donar, a la COMISSIO ORGANITZADORA del festival que celebrà TREBALL VOLUNTARI, la qual ha destinat part dels beneficis que obtingueren, la quantitat de 2.130'85 pessetes, a profit de l'obra que aquest Comitè realitza prop dels fills dels nostres heroics combatents.

Exemplar donatiu aquest d'uns companys que tan desinteressadament dediquen les seves activitats, en hores lleures, per a foragitar l'invasor de la nostra pàtria.

Avui, avui restarà oiosa la nostra subscripció pro-ofrena al combatent. ¿Ja hi has collaborat?

Noves aportacions a la subscripció de LA PUBLICITAT pro ofrena als nostres combatents

Suma anterior Ptes.	45.462'25	Josep Pàmies	10'—
F. Alguader	5'—	Maria Marquès	10'—
Jaume Albert	5'—	Maria Marfull Marquès	5'—
Trias Narbona	25'—	Núria Marfull Marquès	5'—
Un combatent targarí	10'—	Josep Gomis	25'—
Josep Caban, Districte VI ...	10'—	J. D.	10'—
Laura Nohé, de Llagostera...	23'—	*Jaume Ripollès ... ...*	5'—
J. C. R.	10'—	Concepció Marcoval	10'—
Antoni Pellicer	5'—	Bartomeu Bonhome	15'—
Germans Sorribes Colomer ...	10'—		
Gustau Castells Castelló	5'—		
2.ª llista d'A. C. R. del Clot:			45.657'25

Carnet del dia

Actes, Conferències, Reunions

... a les 10'30. Conferència illustrada a càrrec del doctor Duran Jordà, a l'Orfeó de Sants (Sants, 71), organitzada pel Grup d Donadors de Sang del Socors Roig de Catalunya.

... a les 11'30. Conferència de Joan Ribalta Muntaner a l'Ateneu Barcelonès (Canuda, 6), organitzada per l'Ateneu Professional de Periodistes. Tema: "La Banca i la seva nacionalització".

El Congrés Internacional de Geografia d'Amsterdam

per PAU VILA

En mig de les inquietuds i dels trasbalsaments de l'hora, havíem treballat amb persistència per tal de poder acudir a Amsterdam amb un estudi que fos una aportació elaborada aposta per al Congrés. Emprenguérem una tasca d'envergadura: no gens menys que explicar-nos ei com i ei per què del poblament de Catalunya. Feina llarga! Amb tota una primera etapa l'hem realitzada després d'un treball de deu mesos, en el qual han collaborat alguns dels nostres alumnes. Ens han ajudat també, dins l'especialitat llur, la Secció de Cartografia econòmica del Departament d'Economia i el Servei Cartogràfic del Departament de Cultura. Hom pensarà, amb el que diem, que es tracta d'un llibre, i no és més que una comunicació d'unes quinze pàgines a màquina acompanyada d'un mapa. De la poca aparença del treball el lector se n'adonarà si fulleja el número de setembre de la "Revista de Catalunya". Bo o fluix, interessant o no, aquest estudi és un exponent del nostre criteri que l'assistència a un Congrés científic no ha d'improvisar-se.

La feina geogràfica estava feta; restava, però, la més feixuga: resoldre l'encavallament de tràmits de tota mena que dificultaven poder-se situar a Holanda. Malgrat que no havíem deixat cap gestió per a última hora, els obstacles amb què topàvem no ens permeteren d'arribar a Amsterdam fins al primer dia que havien començat les tasques del Congrés, l'endemà de l'obertura. Els nostres companys de delegació que hi anaven amb representacions de l'Estat, tot i haver estat designats a última hora, més afavorits en les tramitacions, ja hi eren.

El retard ens contrariava. Teníem per norma, a fi de fer-nos càrrec el més completament possible de les tasques d'un Congrés i treure'n el màxim profit, de seguir-lo de la inauguració a la clausura. D'ací que aquell matí de juliol, nuvolós i fresc, malgrat tenir el paisatge neerlandès davant dels nostres ulls per primera vegada, no ens en fèrem gaire càrrec. La terra sempre plana i verda amb canals i recs que tanquen els escamots de vaques als prats, els petits molins per extraure l'aigua, les cases dels camperols arranjades com habitacles d'esbargiment i els pobles que aixecaven el campanaret punxegut entre l'arbreda, no ens feien gaire més efecte que les reproduccions adotzenades que tothom ha vist. Potser també els nostres sentits estaven esmussats per la fatiga de dues nits de tren seguides. Més que res, però, era que frisàvem.

La vista del caseriu urbà d'Amsterdam, que anava accentuant la vastitud de la seva massa immensa entre la boirina, ens entona de seguida. De l'estació central, bastida damunt d'un illot artificiós entre les aigües a la desembocadura desfigurada del Amstel, bo i deixant el bagatge a la consigna, ens fèrem dur al Kolonial Institut, estatge principal del Congrés. El taxi seguia carrers amb cases bastides de maó nu, de façanes capfondes amb fronters graonats, que estrenyien altes finestres de guillotina. De tant en tant creuàvem un canal vorejat de sàlzers en desmai entre franges verdes de gesp clapades de vermell per tofes de geranis. Sense adonar-nos-en arribàrem a la seu del Congrés, un edifici acadèmic monumental situat a l'angle d'un gran parc.

Quan amb la cartera sota el braç pugem l'escalinata, ve a nosaltres somrient amb els braços oberts un company d'excursió del Congrés de Varsòvia, un professor alemany, de Berlín. La nostra actitud reservada el contingué. L'espontaneïtat d'aquesta rebuda ens ha fet pensar després si no havíem estat injustos: potser l'home, en el fons, sentia simpatia per la nostra causa. ¡Que n'hi deu haver d'ànimes insubmises sota els règims totalitaris! Amb tot, lluny de la pàtria, nosaltres portàvem viu el dolor de la pàtria; no podíem oblidar el mal que ens fa Alemanya encara que sigui per imposició del nazisme. Però hi ha alemanys que es mereixen l'amo que tenen. Un d'ennesis el tinguérem prop de nosaltres, a taula, en un dels sopars del Congrés. Fèiem costat a una damiseŀla anglesa bona amiga nostra; a la seva dreta tenia un col·lega germànic que li entaulà conversa. La noia, tota polida, i qui sap si amb diplomàcia b-itànica, ens presenta. Entre la remor de les converses que omplien la gran sala, el sisudit professor no degué entendre bé la nostra filiació, i ens preguntà amb satisfacció: —De Saragossa?— I li responguérem amb el to més categòric i amb molta ironia: —No, de Barcelona! — No li quedaren ganes de dir-nos res més en tota la vetlla.

Foren els dos únics encontres d'aquesta mena, i així que en la nodrida llista de la representació alemanya trobàrem altres noms coneguts, entre els quals figurava el del "führer" de la Delegació, amb el qual havíem corregut fa alguns anys Catalunya en excursions d'estudi, quan encara no era més que "privat-dozent" a Berlín. Sortosament nosaltres som uns mals fisonomistes.

En entrar, però, al hall de l'Institut Colonial, començàrem a trobar bons amics nostres de Catalunya i de la República. Fervoroses estretes de mà, cordials abraçades, preguntes plenes d'interès de col·legues francesos, belgues, romanesos, polonesos, turcs...; els amics estaven inquiets de no veure'ns, donada la nostra habitud d'arribar als congressos abans de la inauguració.

De conversa en conversa succeí que no poguérem fer acte de presència a cap de les set seccions del Congrés que funcionaven a l'edifici. Calia, però, passar per les oficines d'informació a recollir la insignia, les publicacions, parlar amb el Secretariat, entendre's amb els dependents de l'Agència Cook per a l'allotjament..., en un mot, calia ésser congressista actiu i hoste d'Amsterdam. Per tal de poder complir amb aquests tràmits, de seguida convinguérem amb alguns dels amics més afectes de trobar-nos junts a l'hora del lonx — com en diuen els holandesos de l'àpat lleuger que fan després del migdia, en lloc del nostre dinar — per a parlar amb calma de la nostra lluita i de les seves perspectives.

A la tarda, després d'una curta estada al Congrés, menys animat que al matí, proveïts d'una targa de lliure circulació per a tramvies i autobusos, anàrem a prendre possessió del nostre estatge i a fer-nos càrrec de la ciutat. El pla urbanístic consisteix en una intercalació de canals i carrers en una mena de semicercles d'aparença concèntrica, units entre ells per travessies terrestres o aquàtiques. Totes les vies d'aigua, endormides o de tràfic, són vorejades de verdor; les aigües s'escorren entre dues vores de jardins. El verd intens i el colorit de les flors us fa oblidar el blau del cel amagat pels núvols, i el plovisqueig i tot que de tant en tant us humiteja. La netedat de façanes i carrers, el bon aspecte de les cases i la gent, l'acurada urbanització us guanyen tot seguit la simpatia i sentiu la dolçor del repòs després d'un traqueteig de tres dies. Nosaltres, que tenim una mala impressió de l'aquàtica Venècia — malgrat els seus monuments meravellosos —, a Amsterdam ens hem reconciliat amb aquestes ciutats bastides en l'aigua. Així, dos del cor de la urbs fins els seus afores més apartatsò tot és polit, còmode, ben agençat d'una urbanització perfecta. L'aigua que era un destorb, s'ha convertit en una gràcia. Naturalment, aquesta aparença agradosa, falaguera, és resultat de l'esforç multisecular del poble holandès. Hom s'admira que entre els aiguamolls fangosos de la desembocadura de l'Amstel en una badia llotosa del Zuiderzee, sota un clima ennuvolat quasi sempre, s'hagi aixecat una metròpoli agradable. Val a dir que aquesta meravella s'ha creat a través d'un esforç aferrissat, i que el cas d'Amsterdam no és únic: bi ha Rotterdam, la "mar" d'Harlem... en un mot, totes els "Països Baixos", de les "illes" de Zelanda a la "Mar del Sud"; terres que a l'interior es troben fins a 5'90 m. per sota el nivell de la mar i a l'exterior han d'ésser protegides dels embats furiosos de la mar del Nord per dics i pel fixament de dunes.

Els neerlandesos han hagut de lluitar contra les aigües de terra — de fet Neerlàndia és un immens delta conjugat del Rin, el Mosa i l'Escalda —, i contra les aigües de la mar. A través de la lluita han creat meravelles: han fet pasturatges i conreus dels aiguamolls han bastit pobles i ciutats a còpia d'enfortir la terra amb estaques, han creat boscos i jardins a les dunes. I tot això sense pedra, que al país no n'hi ha, o és llunyː però han aprofitat el llot per fer-ne maons, el material nacional de construcció per excel·lència. No solament el maó ha servit per a fer les cases, sinó els palaus, els temples, per a empedrar els carrers i les carreteres. On tot era fang no hi ha una fanguera per obra del fang endurit per l'home. "Similia similibus curantur"... No és pas sense orgull que els neerlandesos poden repetir aquella dita: "Déu creà el món, però l'holandès s'ha creat la seva terra". I amb l'empenta de la creació, enllà de les mars, entre l'Àsia i l'Austràlia, s'ha creat, a més, un imperi colonial amb les illes de la mar de la Sonda. Així tenim un país petit, poc més gran que Catalunya, amb vuit milions d'habitants, que governa terres llunyanes poblades per seixanta-cinc milions d'ànimes. Cal dir, però, que abans s'havia forjat la seva llibertat política i religiosa desfent-se per les armes del domini absolutista de la monarquia espanyola i de l'església romana, en una pugna que durà prop d'un segle (1566 a 1648). De llnlla amb les aigües i amb els "tercios" així la gent d'empresa que ha fet la gràcia i la grandesa dels Països Baixos.

Aquestes consideracions ens les fèiem "in mente" quan a la sortida de la nostra pensió — modesta, però de nom sentimental "Home sweet home" — deambulàvem entre jardins verdejants i carrers plàcids.

Contemplàvem la bona arquitectura d'estil renaixentista holandès del Rijks-Museum, bo i pensant en les visites que fèiem a les seves belles col·leccions de les obres dels grans mestres del país quan ens sorprengueren allaus de ciclistes que a glopades, ritmades pels seuyals endegadors del tràfic, travessaven les cruïlles. Era l'hora de sortida de tallers, obradors i oficines. Homes i dones, nois i noies, passaven a vols com les falzies. Portaven la pressa d'arribar a casa; només alguna parella de promesos amb una mà al manillar i l'altra agafada no s'apressaven. Aquest espectacle ens féu recordar que érem a la terra propícia al ciclisme, on hi ha una bicicleta per cada dos habitants.

Anàvem a reprendre el nostre passeig quan descobrírem entre la munió ciclista, alguns joves i noies que lluïen en llur màquina banderoles amb els colors de la República espanyola. L'emoció ens entelà els ulls. Perduda la sensació de lloc i de temps, dins les ombres del capvespre, la corrua aligesa era com un seguici d'entusiasme a la rebuda dels nostres soldats victoriosos.

L. "Tothom comprèn que si cal obtenir una pau, no ha d'ésser solament una pau amb honor, sinó també una pau

LA PUBLICITAT

amb justícia i que pugui ésser acceptada per la consciència de tot el món." (Del "Daily Telegraph".)

EUROPA ABOCADA A LA GUERRA

Ahir, matí i tarda, se celebraren sengles Consells de Ministres a Londres

Anglaterra refusa els territoris sudetes a Alemanya a canvi d'un compromís

El Govern de Praga es nega a qualsevol mena de desmembració del territori nacional

Els senyors Daladier i Bonnet conferenciaran avui a Londres amb el Govern anglès

Londres, 17. — Malgrat que s'ignoren les impressions canviades a Berchtesgaden, la premsa anglesa per la simple confrontació de les noticies rebudes de Berlín, Roma i Praga, arriba a una opinió força precisa i poc optimista sobre la situació.

En primer lloc, dels comentaris de Roma i Berlín es dedueix que serà fixat un límit de temps molt breu als esforços de la Gran Bretanya i França. En segon lloc, com a solució més freqüentment considerada en el Reich especialment, és l'abandonament al Reich de les regions sudetes habitades per una majoria alemanya i l'autonomia cantonal de les regions en les quals els alemanys sense ésser majoria constituissin una important minoria.

En contrapartida a aquest sacrifici que es demana al Govern de Praga es concediria una garantia jurídica, per part de diverses potències, entre elles la Gran Bretanya, a Txecoslovàquia.

En tercer lloc, hom té noticies de l'actitud molt ferma adoptada pel Govern txecoslovac a tot sacrificl territorial.

Aquests tres punts, més o menys explicitament exposats en els periòdics, van acompanyats de comentaris que divideixen la premsa en dues tendències. Uns aproven l'actitud del Govern de Praga; declaren que les fronteres actuals de Txecoslovàquia constitueixen la darrera barrera que pot aturar l'expansió alemanya. La resta consideren el problema com més vast i es neguen a admetre la idea d'un conflicte generalitzat, a conseqüència d'un conflicte local. Però tots estan d'acord a considerar que si el conflicte esclatava Anglaterra s'hi veuria arrossegada si s'intentava una solució de força.

El "Times" en el seu editorial escriu: "El doble objectiu del Govern britànic és perfectament definit: trobar una solució justa, però estar disposat a oposar-se amb totes les seves forces a tota temptativa de solució per la violència."

El "Daily Telegraph" escriu:

"Aquest matí els ministres britànics es veuran novament obligats a considerar els perills imminents de la guerra. Hitler —es pot dir sense temor a equivocar-se— presentà les seves peticions en termes inequívocs i les acompanyà d'un termini fixat. Als cercles alemanys es convé que Chamberlain —en termes no menys inequívocs— precisà a Hitler que si es feia una temptativa per a resoldre el problema per mitjà de la força, França i Anglaterra s'hi oposarien per mitjà de la força. Anit passada, segons noticies de Praga, sembla cert que es pogué trobar una base de solució que ha de permetre la continuació de les negociacions.

"A aquest respecte es feia observar que cap proposició tindria probabilitats d'ésser acceptada si no anava acompanyada d'una garantia internacional de les fronteres txeques."

Finalment, el "Manchester Guardian" escriu:

"Res es decidí ni podia ésser decidit a Berchtesgaden. Hitler vol el Anschluss de les regions sudetes, i rebutja tota proposició respectant la independència de Txecoslovàquia. Un plebiscit significaria la fi de Txecoslovàquia i això és cert: els txecs saben el que el plebiscit significaria en el pensament de Hitler. El rebutjaran i es preparen a lluitar per la seva independència. Ens enganyem molt o no consentiran a sacrificar el seu territori sense defensar-lo per bé que hagin d'ésser ells sols els que lluitin. Preferiran això a un final pitjor i més humiliant. En aquest cas, i si la seva resistència és formidable, els serà possible a França i després a Anglaterra, mantenir-se apartats del conflicte." — Fabra.

EL QUE ES DIU A PARIS

Els senyors Daladier i Bonnet esperen ésser invitats a Londres després d'aquesta reunió ministerial per tal d'examinar la situació. Dimarts es reunirà el Parlament anglès per tal d'autoritzar Chamberlain a presentar un projecte de compromís, que el primer ministre espera fer acceptar a Hitler, i que de totes maneres li presentarà el mateix dimarts o més tard.

Es confirma que Hitler ha demanat formalment l'anexió dels sudetes mitjançant un plebiscit, i també es confirma que la llarga entrevista fou un monòleg, perquè quasi sempre parlà Hitler.

Igualment es confirma que Chamberlain no acceptà el punt de vista de Hitler.

Les peticions de Hitler corresponen en gran part a les informacions que circulaven ahir a Londres i a París. Hitler vol l'anexió després d'un plebiscit, previ lliurament de la policia i de l'administració als alemanys sudetes; demana que Txecoslovàquia renunciï a les seves aliances; el plebiscit podrà ésser controlat per tropes internacionals com al Sarre; després de l'anexió, les potències garantiran el nou Estat neutralitzat.

Hitler demanà també les converses de les quatre potències Alemanya, Itàlia, França i Anglaterra; però Chamberlain li féu observar que Rússia no podia ésser exclosa de les converses ni tampoc de les garanties del nou Estat. Hitler ha comunicat a Chamberlain que vol resoldre la qüestió en el termini més curt, i, en el cas que no es pugui resoldre, faria ocupar el país dels sudetes.

Chamberlain no acceptà el punt de vista exposat per Hitler, i ha comunicat la situació al rei, al Consell de Ministres, als caps de l'oposició i als caps dels Dominis. En la reunió de la Cambra s'examinarà aquesta situació, i s'autoritzarà al primer ministre a presentar un contraprojecte de compromís, en el qual sense donar completament satisfacció a les peticions de Hitler, es presentaria el plebiscit com a base de negociacions.

Altres informacions diuen que el pla de compromís seria el següent: Txecoslovàquia cedirja a Alemanya les regions sudetes on la població alemanya és superior al 50 per 100; s'organitzaria un sistema cantonal de districtes autònoms a la zona on la població sudeta alemanya és inferior al 50 per 100; els Estats fronterers, Hongria, Romania, Polònia, Iugoslàvia, garantirien les noves fronteres i França, Anglaterra, Alemanya i Itàlia donarien una garantia complementària.

Es confirma que el Govern txecoslovac domina la situació. Ha dissolt el partit dels sudetes; les formacions militaritzades d'aquest partit; ha ordenat la recollida d'armes, i la situació està tranquilla. Segons informacins de Praga, en el partit dels sudetes es manifesten dissensions contra els caps. — Agència Espanya.

¿ANIRA TAMBE DALADIER A ALEMANYA?

Londres, 17. — Als cercles politics es creu que els senyors Daladier i Bonnet vindran a Londres diumenge. No s'exclou la possibilitat que en la propera entrevista entre Chamberlain i Hitler prengui part també el senyor Daladier. —Agència Espanya.

Roosevelt reuneix el seu Govern

"LA SITUACIO ES MOLT GREU I SEMPRE CONFUSA"

Washington, 17. — El President Roosevelt presidí anit passada una reunió del Gabinet nord-americà per tal d'examinar la situació europea. Norman Davis, ex-ambaixador nord-americà i home de confiança del President, s'entrevistà amb Roosevelt. En sortir de la Casa Blanca, Norman Davis expresà als periodistes l'opinió que les probabilitats d'una solució pacífica del problema txecoslovac havien augmentat en les darreres quaranta hores.

El secretari del Tresor, Morgenthau, examinà amb el President Roosevelt i amb Cordell Hull, secretari d'Estat, les repercussions que la crisis europea podia tenir en la Finança nord-americana. El Consell de Gabinet examinà també l'aixecament de la llei de neutralitat en cas de conflicte.

Després de la reunió del Gabinet, que durà dues hores, els ministres declaren que la situació era "molt greu i sempre confusa". No volgueren fer declaracions més precises, dient que la situació canvia d'hora a hora, i que, per altra part, els ambaixadors de Berlín i Londres no havien tramès encara informacions detallades sobre l'entrevista Chamberlain-Hitler.

Continuen arribant als Estats Units importants quantitats d'or estranger.— Agència Espanya.

EL PUNT DE VISTA ITALIA DEIXARIA TAMBE TXECOSLOVAQUIA SERVIDA

Londres, 17. — Al "Daily Mail" li comuniquen des de Roma el punt de vista italià sobre el particular: primer, urgència de la solució; segon, res de mitges tintes; tercer, plebiscit immediat a totes les regions en les quals existeixen les minories nacionals; quart, la creació de cantons independents per a les regions que representen solament una petita par de població; cinquè, convocatòria dels representants de les grans potències per tal de procedir a la revisió dels tractats i acords internacionals." — Fabra.

A LONDRES

Ambaixadors al Foreign Office

Londres, 17.—L'ambaixador de França, senyor Corbin, ha estat rebut aquest matí al Foreign Office. Ha conferenciat extensament amb lord Halifax. — Fabra.

Londres, 17. — L'ambaixador dels Estats Units en aquesta capital, senyor Kennedy, ha estat aquest matí al Foreign Office. — Fabra.

UN CONSELL DE MINISTRES HISTORIC A DOWNIGN STREET

¿Cedim els territoris a Alemanya a canvi d'un compromís?

Londres, 17. — La històrica reunió del Consell de Gabinet ah començat a les onze en punt del matí.

Abans de la reunió, lord Halifax ha conferenciat a soles amb el senyor Chamberlain, al qual comunicà les darreres noticies rebudes la nit passada dels representants diplomàtics britànics a l'estranger.

Sobre aquest punt, es considera probable que el Gabinet i el seu cap puguin ésser informats aquest matí del resultat del Consell de Ministres convocat ahir a la nit a Washington per Roosevelt, per tal de deliberar sobre la crisi que l'actitud adoptada pel Japó faria extensiva eventualment al Pacific.

Com ja és sabut, la reunió plenària dels ministres anglesos fou precedida ahir per una reunió del Consell restringit ministerial i dels principals funcionaris interessats, als quals Cramberlain donà compte de la seva entrevista amb Hitler.

Al matí, els altres membres del Gabinet pogueren estudiar per endavant l'informe elaborat el dia abans. Com ahir, hi assistia el senyor Runciman, el qual informà sobre el criteri txecoslovac i expresà la seva pròpia opinió sobre les possibilitats o dificultats d'un acord pacífic entre Txecoslovàquia i Alemanya.

Si, com ho creu la Premsa, el problema consisteix en proposar a Praga, a canvi del lliurament a Alemanya d'uns cantons poblats per un 75 per 100 de sudetes, una garantia internacional de seguretat, el Gabinet haurà de deliberar sobre dos punts essencials:

1. — ¿Podria el Govern txecoslovac prendre en consideració aquest suggeriment? La qual cosa portà indubtablement lord Runciman a expressar el seu punt de mira.

2. — ¿Podria eventualment el Govern britànic acceptar un nou compromís a Europa? La qual cosa depèn en bona part de l'actitud que adoptin el Gabinet, el Parlament i els Dominis. — Fabra.

ARRIBEN ELS MINISTRES

Londres, 17. — Sir John Simon arribà una mica abans de les deu del matí a Downing Street, on ha de reunir-se el Gabinet britànic. El canceller de l'Exchequer h aestat, per conseqüent, el primer membre del Gabinet que ha arribat a la residència del primer ministre. — Fabra.

Londres, 17. — Lord Halifax, lord Runciman i el comte De la Warr han arribat a Downing Street a dos quarts d'onze. El senyor Kingsley Wood ha arribat a tres quarts d'onze, i tot seguit ha arribat el ministre de la Guerra, senyor Hore Belisha.

Davant l'edifici del número 10 de Downing Street hi ha estacionada una gran multitud de curiosos. — Fabra.

Londres, 17. — Una mica abans de les onze del matí han arribat a Downing Street el lord canceller del Consell i sir Walter Elliott, ministre d'Higiene. Al cap de poc arribaren els senyors Duff Cooper, primer lord de l'Almirallat; Malcolm MacDonald, ministre de Colònies; W. S. Morrison, ministre d'Agricultura; lord Winterton, canceller del ducat de Lancaster; Leslie Gurgin, ministre de Transports; sir Samuel Hoare, ministre de l'Interior; Oliver Stanley, president del Board of Trade; Thomas Inskip, ministre de Coordinació de Defensa; Ernest Brown, ministre de Treball; lord Zetland, ministre de la India, i el comte Stanhope, president del Consell d'Educació.

S'anuncia que sir Alexander Cadogan, sots-secretari permanent de Relacions Exteriors, es troba a la residència del primer ministre d'abans de l'arribada dels ministres. — Fabra.

EL MINISTERI COMPLET

Londres, 17. — En el moment de començar les seves deliberacions el Consell de Ministres s'hi trobaven presents vint-i-dos membres del Gabinet. L'únic ministre absent és lord Stanley, secretari de Dominis, el qual es troba malalt al Canadà. — Fabra.

A DOS QUARTS DE DUES ACABA LA PRIMERA PART DE LA REUNIO

Londres, 17. — La reunió del Consell ha acabat a dos quarts de dues de la tarda.

Una mica abans de començar el Consell ha arribat a Downing Street sir Cyril Newal, vice-a'mirall de l'Aire, el qual ha estat introduit en el saló on deliberaven els ministres.

El senyor Runciman ha sortit de Downing Sreet abans d'acabar-se la reunió. — Fabra.

Un missatge de Benes al Govern britànic

"RES DE CESSIO DE TERRITORIS"

Londres, 17. — S'afirma que lord Runciman ha transmès al Govern britànic un missatge del President Benes confirmant que el Govern txecoslovac es manté obertament hostil a tota cessió de territori. — Agència Espanya.

A LES TRES LA SEGONA PART

Londres, 17. (Urgent.) — S'anuncia que el Gabinet tornarà a reunir-se a les tres de la tarda. — Fabra.

El Govern de Praga guanya per mà a Hitler

Els membres del dissolt partit dels sudetes estripen el carnet i lliuren les armes

El putsch henleinista fracassat totalment

Praga, 17. (De l'enviat especial de l'Agència Espanya.) — Tots els cercles politics de Praga coincideixen a pensar que el pla de Hitler d'aplicar a Txecoslovàquia el que en podríem dir la "variant espanyola", això és, desencadenar aldarulls per a valer-se'n com un pretext per a una intervenció, s'ha frustrat totalment gràcies a l'energia del Govern.

De totes les zones del territori sudeta constantment arriben noticies que organitzacions senceres del partit, que acaba d'ésser dissolt, es presenten voluntàriament a les autoritats i lliuren enormes quantitats d'armes de procedència alemanya, i que en els llocs públics hi ha piles enormes de carnets i ensenyes trencades del partit prohibit.

A rel de l'acte d'alta traició, comès per Henlein, els esdeveniments es desenvolupen de la manera següent: com que la violenta acció armada fou sufocada per la intervenció de les forces governamentals des del mateix començament del "putsch". Henlein, davant d'un fracàs imminent, tractà de salvar-se per mitjà d'una vaga general. Però la consigna, o bé no fou seguida, com a Brux, per exemple, una de les mines de carbó més importants de la Bohèmia del nord-oest, on de 25.000 minaires només 100 deixaren el treball, o bé prengué la forma d'un veritable "lock-out", combinat entre patrons henleinians i escamots armats.

Les masses del partit dels sudetes condemnen la covarda fugida dels seus caps a l'estranger. Aquests, com se sap, foren invitats a passar a Alemanya per l'emissora de Koenigswurtenhausen; però es donava el cas que a la frontera les forces militars alemanyes només deixaven passar els dirigents, rebutjant els fugitius d'aspecte proletari. Respecte aquests darrers, convictes d'haver cobrat sous de vint corones diàries, s'ignora el procediment jurídic que el Govern pensa emprar-hi.

Comentant els esdeveniments, la Premsa de Praga és unànime a dir que la tàctica dels allats de Txecoslovàquia d'obligar-la a més concessions ha acabat amb un fracàs, i que França i Anglaterra han d'adaptar llur política al nou estat de coses.

Fins ara era Hitler qui traficava amb la política dels fets consumats. Aquesta vegada és el Govern de la República qui, per un fet consumat, demostrà al món que no està disposat al suicidi. — Agència Espanya.

SI ELS SUDETES SE'N VAN EL PROBLEMA ES RESOLDRA TOT SOL

Berlín, 17. — L'Agència d'Informació Alemanya publica un telegrama datat a Dresde segons el qual pugen a 23.000 els sudetes que han passat la frontera alemanya.—Fabra.

"EL PLEBISCIT ES IMPOSSIBLE. TXECOSLOVAQUIA ES DEFENSARA" diu el vice-president del Consell

Praga, 17. — El ministre de Comunicacions i vice-president del Consell, Bechyne, ha declarat als periodistes que "el plebiscit és una cosa desassenyada i no es trobarà a Txecoslovàquia cap Govern que ho pugui proposar. El Govern que ho intentés seria derrotat pel poble. El plebiscit és impossible."

El senyor Bechyne tampoc no accepta la creació d'una policia internacional.

La Premsa txecoslovaca, sobretot el "Telegraph", a propòsit de l'entrevista de Chamberlain i Hitler, escriu: "A Txecoslovàquia no li resta més que una possibilitat: contra l'anexió, sigui sota la forma d'un plebiscit o sota la forma d'una neutralització amb un acord internacional. Txecoslovàquia es defensarà. L'agressor serà rebut per les armes d'una nació que sap que es juga el tot pel tot, lluitant per la seva vida i per l'esdevenidor dels seus fills. — Agència Espanya.

ELS SUDETES DIVIDITS

Es formarà un nou partit alemany

Praga, 16. — La divisió en el camp alemany s'accentua. Fins el cap dels sudetes alemanys a Txecoslovàquia, Lodgman, ha pres la iniciativa de formar un nou partit alemany anomenat "Partit Popular". — Agència Espanya.

S'ACCENTUA LA DECISIO DEL POBLE TXECOSLOVAC DE DEFENSAR LA SEVA INDEPENDENCIA

Praga, 17. — La ràdio alemanya de Melnik, prop de Praga, ha llançat una crida a la població alemanya a Txecoslovàquia dient que "agitadors a sou de l'estranger volen provocar una guerra civil que representaria una catàstrofe per als sudetes. Les ciutats i els pobles sudetes serien sacrificats. Qui provoqui la guerra civil obra contra els seus compatriotes." La crida recorda que la pàtria està en perill si els agitadors irresponsables provoquen una guerra mundial.

Es diu que els diputats sudetes Kundt, Rosche i Sebekowsky han abandonat el partit dels sudetes i han fet una declaració de lleialtat vers la República txecoslovaca. Es prepara una nova declaració d'alemanys lleials per a collaborar amb la República. "Bohèmia" periòdic nacionalista dels alemanys de Praga, publica una nova crida dient que la "majoria dels ciutadans alemanys que havien votat amb Henlein ara se'n penedeixen".

L'agència central European Press anuncia que el senador del partit dels sudetes Frank, s'ha presentat a la Direcció de policia de Karlovy Vary i ha declarat que els alemnys extremistes del partit havien fugit a l'estranger i que ell garantia la calma entre els membres del partit del seu districte.

A Asch, on on hi havia el quarter general de Helein, el cap d'una organització de districte del partit dels sudetes, Ritter, s'ha presentat també a la policia de l'Estat i ha declarat que la proclama de Henlein per la ràdio alemanya havia sorprès àdhuc els membres del partit. Els membres d'aquest partit es queixen de les falses noticies difoses per les ràdios alemanyes.

El partit populista eslovac ha trencat completament totes les relacions amb els alemanys sudetes. Davant la situació està disposat a participar en el Govern. Les negociacions continuen i seran acabades avui o demà amb un acord complet. El partit populista, en la nova coalició governamental, servirà d'enllaç per a apropar l'Estat txecoslovac als hongaresos i polonesos. Alguns diputats del partit populista eslovac han fet a la premsa la declaració següent: "Complirem sempre amb el nostre deure envers la República txecoslovaca, que és el nostre Estat. Defensarem amb amor la nació txecoslovaca. Txecs i eslovacs ens trobem en el mateix marc."

S'anuncia que el germà del President Benes, Votja Benes, ha sortit de Praga en direcció dels Estats Units per tal de fer conèixer a l'opinió nord-americana la situació exacta a Txecoslovàquia. — Agència Espanya.

L'ARISTOCRACIA TXECA AL COSTAT DE LA REPUBLICA

Praga, 17. — El President de la República, senyor Benes, ha rebut aquest matí els representants de l'antiga aristocràcia txeca, el portantveu de la qual, comte de Kinsky, ha pronunciat una declaració manifestant la fidelitat de l'aristocràcia txeca a l'Estat. — Fabra.

AVUI PARLARA PER RADIO EL PRESIDENT DEL CONSELL

Praga, 17. — El President del Consell, senyor Hoiza, pronunciarà demà un discurs per ràdio. — Fabra.

ELS MILICIANS SUDETES JA NO CREUEN EL FUGITIU HENLEIN

París, 17. — Comuniquen de Berlín que Henlein havia ordenat per a avui que "s'obrís tota la frontera de la pàtria, i que fos ocupada pels milicians sudetes. Al mateix temps Henlein ha ordenat que "tot el poble sudeta en massa s'aixequi en armes contra els detentors txecs del Poder".

Es interessant posar de relleu que ningú ha respost a cap de es dues crides sediciones, i especialment que ningú s'ha presentat als passos fronterers "per a obrir-los". — Fabra.

A AUSTRIA SON DETINGUTS ELS CIUTADANS TXECS

Praga, 17. — En el territori de l'antiga Austria s'estan practicant nombroses detencions de súbdits txecoslovacs. Entre el darrer contingent de detinguts figuren significades personalitats i funcionaris. — Fabra.

LA LEGACIO TXECA PROTESTA DE LES DETENCIONS

Praga, 17. — S'anuncia que la Legació de Txecoslovàquia a Berlín va presentar ahir a la tarda i aquest matí dues notes de protesta per es continues detencions de súbdits txecoslovacs que s'estan portant a cap a Alemanya. — Fabra.

S'AMPLIA LA PROHIBICIO D'US D'ARMES

Praga, 17. — S'anuncia que la prohibició de la tinença i ús d'armes i municions, que afectava fins ara a Bohèmia, Moràvia i Silèsia solament, ha estat feta extensiva a la ciutat de Bratislava (Eslovàquia) i als districtes de Samortin i Medra. — Fabra.

LES INSIDIES DELS NAZIS AUSTRIACS DESMENTIDES RODONAMENT

Praga, 17. — El Ministeri de Defensa Nacional, sortint al pas d'unes insidies radiades en llengua txeca des de Viena, declara que a l'exèrcit txecoslovac no s'ha produit cap divergència, sinó que, fidel a la Constitució i a les lleis de l'Estat, compleix estrictament amb el seu deure sense immiscir-se en qüestions politiques.

La declaració oficial acaba afirmant que existeix absoluta compenetració entre el President de la República, el Govern i l'exèrcit. — Fabra.

ALEMANYA MOBILITZA A LA QUIETA

Berlín, 17. — Han estat preses mesures per tal de facilitar la mobilització possible. Els reservistes que es troben actualment sota les armes serviran un mes suplementari, i s'aplicarà aquesta mesura als homes el servei de dos anys dels quals s'acaba pel setembre.

Tots els homes de menys de quaranta-cinc anys que han practicat l'entrenament militar han d'inscriure's.

En un viatge des de Berlín a la frontera occidental de Bèlgica, les carreteres es veuen totalment desertes, però des de la Rhur fins a la frontera francesa s'ensopega amb una processó inacabable de camions pesats de totes menes, requisats per les autoritats militars que transporten fardells coberts amb veles.

Han estat preses precaucions excepcionals al llarg de la frontera belga, i es veuen milers de soldats a l'aguait des de Jucich fins a Aquisgran. — Fabra.

GOERING NOMENAT DRAPAIRE

Berlín, 17. — El mariscal Goering ha estat invitat pels milicians de les seccions d'assalt a recollir tot el ferro vell per tal d'intensificar l'avituallament del poble alemany en ferro, "la matèria prima més preada".

La recollida de ferro vell tindrà l'oc a Berlín des del 8 de setembre fins al 31 d'octubre. Tindrà lloc a les cases, tallers i dipòsits de material. També seran recollides les reixes dels jardins. — Fabra.

DALADIER I BONNET SERAN AVUI A LONDRES

París, 17. — El President del Consell ha celebrat una llarga entrevista amb el ministre de l'Aire Guy Lachambre. El senyor Daladier s'ha traslladat a Rambouillet per tal d'entrevistar-se amb el President de la República i assistir al dinar ofert al rei Boris de Bulgària. — Agència Espanya.

DALADIER INVITAT PER ANAR A LONDRES

París, 17. — *Daladier* ha rebut la invitació del Gabinet britànic per tal de traslladar-se a Londres, a Rambouillet, durant el dinar donat avui a honor del rei Boris de Bulgària. — Fabra.

DALADIER Y BONNET A LONDRES PER TAL D'ENTREVISTAR-SE AMB CHAMBERLAIN I HALIFAX

París, 17.—La Presidència del Consell confirma aquesta tarda que els senyors Daladier i Bonnet han rebut una invitació per a traslladar-se a Londres a fi d'entrevistar-se amb els senyors Chamberlain i lord Halifax. El President del Consell francès i el ministre d'Afers Estrangers sortiran demà al matí en avió. — Agència Espanya.

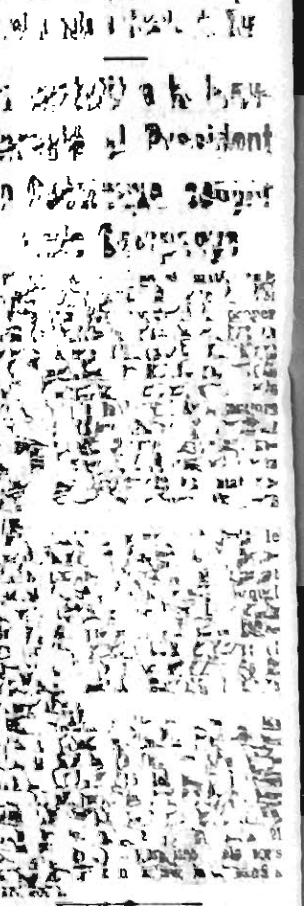
MARXARAN A LES VUIT DEL MATI

París, 17. — S'anuncia que els senyors Daladier i Bonnet sortiran en avió cap a Londres demà, a les vuit del matí, de l'aeròdrom de Le Bourget, a bord d'un avió de l'Air France. — Fabra.

EL REPRESENTANT D'ALEMANYA HA MARXAT A BERLIN

Praga, 17. — El ministre d'Alemanya a Praga, Ernst Eisenlohr, ha sortit aquest matí cap a Berlín.

El ministre txecoslovac a Berlín, senyor Masiny, ja és a Praga des de fa alguns dies. — Fabra.

L'ambaixador d'Itàlia al Foreign Office

Londres, 17. — El senyor Grandi, ambaixador d'Itàlia en aquesta capital, ha arribat al Foreign Office a dos quarts de cinc. Hom creu que ha estat rebut per sir Alexander Cadogan, sots-secretari permanent de Relacions Exteriors, amb el qual ha conferenciat. L'entrevista ha acabat a les 4'50. — Fabra.

El Govern francès posarà en circulació segells de Correus a benefici dels refugiats espanyols

París, 17. — El mes que ve l'Administració de Correus posarà en circulació una sèrie de segells vàlids per al franqueig de correspondència i que seran venuts amb un sobre-preu a profit dels refugiats espanyols. — Fabra.